Bu kuponu kesib saklayınız

VAKIT KITAB KUPONU

Tertib 8 — 4

1 den 25 şe kadar kupon toplayıp idaremize getiren okuyucularımız 165 kuruşluk altı kitabı 50 kuruş mukabilinde alacaklardır. Taşra okuyucularımız ayrıca 15 kuruş posta ücreti göndermelidir.

izmir belediye reisinin ziyafeti

İzmir, 3 (A.A.) — Doktor Behçet Uz, Ordu Müfettişi General Abdurrahman Nafiz Gürman şerefine Fuar gazinosunda bir ziyafet vermiştir.

HERYERDE 3 KURUŞ

VAKIT

ÇARŞAMBA 4 EYLÜL 1940 ☆ YIL: 23 * SAYI: 8137

İDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL *Telgraf: VAKIT* Posta kutusu: 46* Telefon: 21413 (Yazı) - 24370 (İdare)

Millî Piyango

Millî piyangonun üçüncü tertip ikinci keşidesine ait tam biletler (2) ve yarım biletler (1) liraya satılmaktadır.

Bu piyango 7 eylülde İzmir enternasyonal fuarında çekilecektir.

(En büyük ikramiye olan 40.000 lirayı belki de birinci çekilişten itibaren takip ettiğiniz biletin numarası kazanacaktır. Biletlerinizi şimdiden değiştiriniz.)

Teşkilâtlı Türk gençliği

Yazan: *ASIM US*

Gençlik klüplerinin açılması münasebetiyle beden terbiyesi genel direktörü General Cemil Tanerin Milli Şef İsmet İnönü'ne, Başvekil Refik Saydam'a çektiği telgraflarla bu telgrafların cevapları memleketimizin millî ve içtimaî hayatında yeni bir merhalenin işaretleridir. Bu işaretlerin gösterdiği merhale Türk gençliğinin teşkilâtlanmasıdır; her şeyden evvel Türk vatanının masuniyetini, millî varlığın emniyetini ve istiklâlini kendisi için mukaddes bir gaye bilen bir teşkilâta bağlanmasıdır.

Avrupa harbinin patladığı gündenberi geçirdiğimiz tecrübeler açıkça gösterdi ki Türkiye Cumhuriyetinin yakın ve uzak bütün milletlere karşı tam bir dostluk siyaseti gütmesi Türk milletinin mevcudiyet ve istiklâlinin emniyeti için kâfi gelmiyor; en yakın dost ve hattâ müttefik bilinen bir memleket günün birinde birdenbire en kanlı bıçaklı bir can düşmanı kıyafetine giriyor. Bu bakımdan Avrupa harbine müttefik iki devlet olarak girmiş olan Fransa ile İngilterenin bugünkü karşılıklı düşman vaziyetleri ibret almacak bir misaldir. Her biri başka bir bahane ile bugün Alman istilâsı altına girmiş olan memleketlerin halleri de yine o misali birer suretle teyit eden hâdiselerden başka bir şey değildir. Onun için Türk gençliği Türk vatanının Türk millî mevcudiyeti ile istiklâlinin her an bir taraftan bir taarruz tehlikesine maruz kalabileceği hakikatini daima gözönünde tutmalıdır. Devletimizin haricî siyaseti her vakit sulh ve milletler arası dostluk temeline dayanmakla beraber bu acı hakikatin değişmediği de iyice bilinmelidir. Bir kere bu maksadı temin edebilmek için Türk gençliğinin teşkilâtlanmasına ihtiyaç vardır. Sonra Aziz Şefimiz ve Muhterem Cumhurreisimizin dediği gibi gençlerimizin azim ve imanları Türk istikbalinin şüphesiz en kıymetli müjdesidir; fakat bu azim ve imanın kıymetli müjdesi fiiliyat sahasında güzel eserlerini verebilmesi için de millî gaya üzerinde teşkilâtlanmış olması lâzımgelir.

1939 harbi beynelmilel mücadele sahasına yeni yeni silâhlar getirdi. Her millet kendi hayat hakkını ve istiklâlini muhafaza edebilmek için bu silâhları temin ve tedarik etmeye mecburdur. Fakat bu yeni silâhları yalnız tanklardan, tayyarelerden ibaret sanmamalıdır. Gençlik teşkilâtlarının da bu silâhlardan biri ve başlıcası olduğunu harbin bugüne kadar cereyan eden safhaları pek açık göstermiştir.

Beden terbiyesi genel direktörü Cemil Taner'in İsmet İnönü'ne çektiği tâzim ve bağlılık telgrafiyle Türk gençliği teşkilâtının yüksek idaresini ellerine almış olanların bu hakikati çok iyi takdir etmekte olduğunu anlıyoruz ve bunu böylece kaydetmekle derin memnuniyet ve iftihar duygularımızı da ifade etmiş oluyoruz.

İzmirde

Şiddetli yağmurlardan mahsul zarar gördü

İzmir, 3 (A.A.) — İki günden beri yağan yağmurların zeytin mahsulüne faydalı olduğu kadar sergide bulunan üzüm ve incirlere zarar verdiği tahakkuk etmektedir. Yağmurun nisbeten daha fazla yağdığı Manisada oldukça zarar bulunduğu gibi Kemalpaşada mahsulün üçte biri ve Germencikte incir mahsulünün üçte biri ıslanmıştır. Kuru meyva ihracatçılar birliği bu vaziyet karşısında ihraç fiyatlarını biraz yükseltmeğe karar vermiştir. Üzüm ve incir piyasalarının da açılma zamanları henüz taayyün etmemiştir.

Mariyu

TRANSİLVANYADA BİNLERCE KÖYLÜ Baltalar ve tırpanlarla harbe hazırlanıyor

Maniu Cluj'da mukavemet komitesi reisliğine seçildi

Romen hükûmeti bir beyanname neşretti

Cluj, 3 (A.A.) — Transilvanya - Röyter ajansından:

Transilvanya'nın üçte ikisinin Macaristan'a terki aleyhinde nümayişler yapılmasının hükûmet tarafından men'edilmiş olmasına rağmen burada birçok

(Devamı 2 incide)

Laval diyor ki: Fransa Zaferleriyle Avrupa idaresini eline alan *Almanya ile anlaşmaya çalışıyor*

"İki millet arasında harp ihtimallerini kökünden söküp atacağız,,

Laval

Londra, 3 (A.A.) — Lef ajansı bildiriyor:

Vişideki Amerikan muhabirlerine nazaran, işgal altında bulunmıyan Fransada mekteplerin açılması büyük merasimle icra edilmiştir.

Tedrisata başlamadan evvel hocalar ve ilk mektep muallim-

(Devamı 2 incide)

Ruzvelt

Anlaşma yapıldı *AMERİKA* İngiltereye 50 torpido muhribi veriyor

Ruzvelt beynelmilel vaziyetin Amerika için tehditkâr olduğunu söyledi

Vaşington, 3 (A.A.) — Bugün Ruzvelt, Amerika Birleşik devletleri ile İngiltere arasında bir anlaşma yapıldığını ve bu anlaşma

(Devamı 2 incide)

Vekillerimizin tetkikleri Dahiliye ve İktisat Vekilleri

Hasta yatan Bursa vilisini ziyaret ettiler

Bursa, 3 (A.A.) — Şehrimizde bulunan Dahiliye ve İktısat Vekilleri bu sabah romatizmadan muztarip olarak hasta yatan valimizi Çekirgedeki evlerinde ayrı ayrı ziyaret etmişler kendisile uzun müddet görüşmüşlerdir.

Müteakiben İktısat Vekili Merinos fabirkasına giderek fabrika müdürleri tarafından karşılanmıştır. Vekil, fabrikadaki bütün pavyonları ayrı ayrı gezerek tetkikatta bulunmuş ve burada yapılan işler hakkında alâkadarların verdiği izahatı dinlemiştir.

Vekil, bugün öğleden sonra Gemliğe hareket etmiştir.

Dahiliye Vekili de bu sabah vilâyet, belediye, halk partisini ziyaret eylemiştir.

Maliye Vekilinin tetkikleri

İzmir, 3 (A.A.) — Şehrimizde bulunan Maliye Vekili Fuat Ağralı dün şehirde bazı tetkikler yapmış, garaj santralı ve çocuk hastanesini gezmiştir. Fuat Ağralı akşam üzeri de vilâyeti, belediyeyi, partiyi ve defterdarlığı ziyaret eylemiştir.

Ziraat Vekili'nin Yozgat'taki tetkikleri

Yozgat, 3 (A.A.) — Dün Kırşehirden Boğazlıyana gelen Ziraat Vekili Muhlis Erkmen kendisine mülâki olan valimizle birlikte köylerde zelzel mıntakası olan Peyik nahiyesinde tetkiklerde bulunduktan sonra Yozgada gelmiştir. Ziraat Vekili bugün halkevinde teşekküller mümessilleri ve vilâyet erkânı ile görüşmelerde bulunmuş ve şehir atelyesini gezmiş ve bu atelyenin ziraat makinelerini tamir edecek bir dereceye getirilmesi için icabeden yardımlarda bulunmayı vadetmiştir.

Muhlis Erkmen, müteakiben, şehrimizden ayrılmış, mebuslarımızla vilâyet erkânı tarafından uğurlanmıştır.

Istanbul mebusları Beyoğlu Halkevinde

Ev mensupları memleket müdafaasının icab ettirdiği fedakârlıkları ifaya hazır olduklarını bildirdiler

Parti ocak kongrelerinde Millî Şef etrafındaki çözülmez bağlılık teyit ediliyor

İstanbul Mebusları toplantıdan sonra izaz ediliyorlar

(Yazısı 4 üncüde)

Dün öğleye kadar

23 Alman tayyaresi düşürüldü

Geçen hafta 293 tayyarenin düşürüldüğü anlaşıldı

Londra, 3 (A.A.) — Röyter: Bugün Londrada verilen birinci alarm işareti esnasında B. Çörçil, Halifaks, Eden, Greenvood, diğer kabine âzaları harbin birinci yıldönümü münasebetiyle Vestmisnter klisesinde yapılmakta olan hususî ruhanî âyinde bulunuyorlardı. Alarm işaretine rağmen, âyine devam olunmuştur. Âyinde Amerika Birleşik Devletleri büyük elçisi B. Kennedy de bulunmuştur.

Bugün Londra, Alman hava hücumlarının merkez noktasını teşkil etmiştir. Fakat Almanlar, İngiliz avcı tayyareleri ve hava dafi bataryaları tarafından geri püskürtülmüşlerdir. İngiliz avcı tayyareleri Londra mıntakası üzerinde bütün gün devriye gezmişlerdir.

(Devamı 2 incide)

Almanya propaganda nazırı

Göbelsin nutku Kat'î hesap görmek zamanı yaklaşıyor!

"Almanya ablukanın tesiri altında değildir,,

Göbels

Katoviç, 3 (A.A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor:

Alman Propaganda nazırı Dr. Göbels, dün Katoviçe gelmiş ve şarkî yukarı Silezyanın kurtuluşunun yıldönümü münasebetiyle tertip edilen büyük bir mitingde nutuk söylemiştir.

(Devamı 2 incide)

Polonya başvekili Sikorskinin sözleri

"Polonyalılar nihaî zaferden emindir,,

Almanlar Polonya harbinde 100.000 ölü vermişler

Londra, 3 (A.A.) — Pat ajansından:

Times gazetesi, harbin yıldönümü münasebetile, başvekil ve başkumandan general Sikorskinin bir mülâkatını neşretmektedir.

General, bu mülâkatında Polonyalıların bir sene muharebeden sonra hattı hareketlerini değiştirmemiş olduklarını söylemektedir. Arazilerinin düşmanlar tarafından muvakkaten işgal edilmiş olmasına rağmen Polonyalıların kalbleri hürriyete ve istiklâle sadık kalmaktadır. Fransanın uğramış olduğu felâketin Polonyalıların zihniyetini değiştireceği zannedilmişti.

Almanlar, kendi iradelerine mutî bir hükûmet ihdas etmeğe

(Devamı 2 incide)

Mısır kabinesinde tadilât Başvekil Dahiliye Nazırlığını da üzerine aldı

Kahire, 3 (A.A.) — Kabinede ikinci derece ehemmiyette tadilât yapıldığı bildirilmektedir. Başvekil ve hariciye nazırı Sabri Paşa, dahiliyeyi de uhdesine almış ve dahiliye nazırı Saadist lideri Nokraşi Paşa, maliye nazırlığına getirilmiştir.

Evvelce maliye nazırı olan Hamit Süleyman Bey devlet nazırı olmuştur.

Yugoslavyada

Askerî hizmet müddeti uzatılıyor

Belgrat, 3 (A.A.) — Stefani ajansından:

Yugoslavya ordu ve donanmasının teşkilâtında yapılacak mühim tadilâta müteallik bir kararname neşredilmiştir.

Yapılacak en mühim tadil, askerlik hizmeti müddetinin uzatılmasına müteallik olanıdır.

Günlerin peşinden:

Minare ve kılıf

Meşhur Volter der ki: "İnsan haddi zatinde pek biçare bir mahlûktur. Hiç bir vakit gurur denilen hal onun biçareliğine uyğun düşmez. Bununla beraber meselâ Çireron veya Sezar gibi yüz milyonlarca insanın kendisini alkışladığı büyük hükümdarlar mağrur olurlarsa bu hal hoş görülebilir. Fakat bin türlü dalkavukluklar ile bir cemiyet için bir yüksek memuriyet almış, yahut her hangi bir mevki temin etmiş olan bir adam kendisini yazılar ile methettirmeğe kalkarsa buna gülmekten başka ne yapılabilir?,,

Şüphesiz ki bu mütaleada Fransız filozofunun hakkı var. Hem de ahlâk bakımından kötü addediler. bütün hallerde, hareketlerde aynı mütalea tatbik edilebilir. Her türlü ahlâksızlıkların, hilekârlıkların sahtekârlıkların bir usturuplusu, bir uygunu, bir de beceriksizcesi, ahmakçası olur.

Birkaç gün evvel Ankarada boş şişelere rakı doldurup toptan fiyattan aşağıya satmak suretiyle bir bakkalı aldattığı için tevkif edilen adam bu kabildendir. Bu adamın suçu suyu rakı diye satmasıdır. Hilesinin pek açık olmasıdır. Eğer terkos suyunu rakı diye değil de Alemdağı suyu, yahut diğer bir iyi menba suyu diye satmış olsaydı senelerce bu sahte ticarete devam edebilirdi... Öyle değil mi?

HASAN KUMÇAYI

Hâdiseler arasında

Romanyadaki korku dalgası hüküm sürüyor

Romanyada bir korku başlamıştır. Bu korku Almanyanın Transilvanyayı intizam dairesinde Macaristana teslim etmek bahanesini ileriye sürerek Transilvanyadaki bazı stratejik noktaları işgal etmek istemesinden ileri geliyor ve "Almanya böyle bir bahane ile Transilvanyaya girdikten sonra sakın Romanyayı da işgal etmiye kalkmasın?" denili.yor.

Tahmin edilebilir ki Transilvanyalı Romenlerin Brason şehrinde Alman konsolosluğuna zorla girdiklerini, Alman bayrağını yırttıklarını, Hitlerin resmini parçaladıklarını bildiren son haberler Romanyadaki bu türlü endişeleri arttırmış olsa gerektir.

Almanyanın bugün için Romanyayı işgal etmekte bir menfaati yoktur. Şimdilik Berlin hükûmeti Romanyadan sadece bol, bol petrol ve benzin ve buğday bekliyor. Bunun içindir ki Romanya ile Macaristan arasındaki ihtilâfın da bir harbe gitmemesine çalışmıştır. Transilvanyada bazı stratejik mevkileri askeri işgal altına almak istemesi de zahiren bu yerlerin Macaristana geçmesini kolaylaştırmak için olsa bile hakikatte maksadı Romanyayı tehdit altında tutarak her türlü iktısadi emellerine boyun eğdirmektir.

Ancak istikbal hakkında kat'î hiç bir şey söylenemez. Zira Almanyanın bu defa Romanyaya imzalattığı bir mukavele ile bu memleketteki Alman ekilliyetleri için hususî bir idare tarzı kabul ettirmesi ve bilhassa bu ekalliyetlerin Almanlığa mahsus olan vasıflarının muhafazası için Romanyadan taahhüt alması istikbali daima şüphede bırakan bir hâdisedir.

Transilvanyada bir müddetten beri hazırlanan millî müdafaa teşkilâtı hakikaten silâhlı bir mukavemete kıyam edecek olursa bunun neticesi istikbale ait olan şüphelerin bugün tatbik edilmesine vesile verebilir. Bu itibarla Romanya hâdiseleri çok dikkat ve merakla takip edilecek bir safhaya girmiştir.

Papanın sulhseverliği netice vermiyor

Papa On Birinci Pi'nin Almanya ve İtalya ile İngiltere arasında sulh zemini hazırlamak için sarfettiği faaliyetler zaman zaman bahis mevzuu oluyor. Birkaç gün evvel Ruzveltin Vatikandaki şahsî mümessili Myron Taylor'un Papayı ziyaret ettikten sonra tayyare ile Lizbona ve oradan Exeter vapuriyle Amerikaya gidişi bu türlü şayialara vesile vermişti. Bundan sonra Papanın Berlindeki sefiri M. Orsenigo'ya verdiği talimat üzerine bir sulh tavassutuna imkân olup olmadığı hakkında tahkikat yapıldığını öğreniyoruz.

Gûya bu tahkikatın verdiği neticeye göre İngiltere ancak Almanya ile münferit bir sulh yapmaya mütemayil imiş, Almanya ise İtalyadan ayrı bir sulh yapmıyacağı için şimdilik bu yolda yapılacak teşebbüslerden bir fayda elde edilemiyeceği anlaşılmış imiş.

Bu türlü rivayetlerin doğru olması muharip devletler arasında gizliden gizliye temaslar vukubulmasına bağlıdır. Halbuki Almanya tarafından Büyük Britanya ve Londra üzerine yapılan hava taarruzlarının şekline bakılırsa bu türlü temaslara inanmak biraz müşküldür.

Fikrimizce muharip devletler arasında bir anlaşma teması ancak Almanyanın hava taarruzları ile İngiltereyi amana getiremiyeceği ve umumî bir istilâ taarruzu ile Britanya adasını zaptetmeye imkân bulamıyacağı kanaatine vardıktan sonra mümkün olabilir ki bunun için de önümüzdeki on beş yirmi günlük zamanın geçmesi lâzımgelir. — A.

Odesada Sovyet manevraları

Moskova, 3 (A.A.) — Krassnaya Swjesda gazetesinin bildirdiğine göre, son zamanlarda Moskova ve garp askerî mıntakalarında olduğu gibi, Siber ve Odesa mıntakalarında manevralar icra edilecektir.

Hatayda

İkinci köy mektebinin temeli atıldı

Antakya, 3 (A.A.) — Hatay köylerinde yeniden mektep açmak ve yeni mektep binaları yapmak için, başlanmış olan çalışmalar bütün hızı ile devam etmektedir. Dün de Bozöyük köyünde temel atma merasimi yapılan mektep binası ile bu ay ikinci bir mektebin inşasına başlanmış bulunulmaktadır. Temel atma merasimine civar köylerden binlerce halk iştirak etmiş ve valiyi temsilen vilâyet mektupçusu bulunmuştur. Bu münasebetle nutuklar söylenmiş ve bu arada köylü bir çocuk şimdiye kadar mektep yüzü görmiyen köyün cumhuriyet hükûmetinin ve büyük Şefimizin gösterdiği alâka sayesinde bugün bir nur ve irfan ocağına kavuşmasından köylü halkının duyduğu sevinç ve minnettarlık duygularına tercüman olmuştur.

Göbelsin nutku

(Baş tarafı 1 incide)

Göbels demiştir ki:

"İngiliz hükûmeti yeni dünyayı anlıyamaz ve ayni zamanda anlamak ta istemiyor Manş'ın ötesinde hâdiselerin başka türlü seyredeceği sanıldı. Halbuki bu mücadelede şimdiye kadar hiçbir zaman olmadığı kadar müttehit ve kuvvetini müdrik bulunan Alman milleti biliyor ki, hiçbir şey ve hiçbir kimse onu zimamdarlarından ayıramaz. Almanya, ablukanın tesiri altında değildir. Gıda bakımından Almanya o derece iyi garanti edilmiştir ki, İngiltere'nin açlık üzerine bina ettiği ümitler bin kere daha muhakkak surette boşa çıkacaktır.

Katî hesap görme saati yaklaşıyor. Bundan kaçınılamaz. Son seneler içindeki hâdiselerin İngiltereye öğretmesi lâzımgelirdi ki Führer'in âdeti tam zamanında hücum etmek ve hareket eylemektir. Bazı İngilizler bu anın sabırsızlıkla beklenmekte olduğu hissini veriyorlar. Lâzımgelen zamanda Alman ordusu bu sabırsız Baylara cevap vermekten hâli kalmıyacaktır.

Katî saati Führer tayin eder. Yani Führer milletine itimad eyliyebilir. Millet, derin surette kanidir ki, Führer Almanyayı zafere isal edecektir. Bütün millet topyekûn harp yapan müttehid bir millet Führerin arkasında yürüyor.,,

Dr. Göbels sözlerini şöyle bitirmiştir:

"Sabık Polonyada akıtılan kan heder olmamıştır. Führer sözünü tutmuştur. Bu toprak istikbalde Alman toprağı kalacaktır.,,

Laval diyor ki:

(Baş tarafı 1 incide)

leri talebeyi toplıyarak Fransanın halihazır vaziyetini işaret eden ve bütün Fransızların memlû bulunmaları lâzımgelen vatanperver hissiyat hakkında nutuklar söylemişlerdir. Mareşal Peten'in radyo ile verilen ve genç mekteplileri fedakârlık hislerine davet eden nutkundan evvel birçok kimseler söz söylemiştir.

Carnot lisesinin açılış merasiminde bulunmuş olan Nevyork Herald Tribune gazetesinin muhabiri, bir hocanın bir an gelerek şöyle haykırdığını yazıyor:

"Fransanın bitmiş olduğuna, Fransanın ölmüş olduğuna inanıyor musunuz?" Sesleri derin bir teessürle dolu olan talebe: "Hayır.." diye bağırmıştır.

Aynı gazete, Pier Laval'in Transocean Alman ajansı muhabirine yapmış olduğu ve Alman radyosunun neşretmiş bulunduğu beyanatı veriyor. Laval şunları söylemiştir:

Fransa, İngiltereni,n Yahudilerin ve Farmasonların tahakkümü altında yaşadıktan sonra, şimdi zaferleriyle Avrupanın idaresini eline alan Almanya ile anlaşmaya çalışıyor. İki millet arasında yeni bir harp ihtimallerini kökünden söküp atmak için Fransız - Alman barışına çalışmak yegâne gayemdir.

Amerikada seyrisefer kazalarında ölenler

Nevyork, 3 (A.A.)— Stefani:

Bütün Amerikan konfederasyonunda tesit edilmiş olan iş bayramı esnasında seyrüsefer kazaları neticesinde 500 kişi ölmüştür.

Amerika İngiltereye 50 muhrip veriyor

(Baş tarafı 1 incide)

mucibince, Amerika Birleşik devletlerinin atlantik okyanusunun şimalinde ve cenubunda kâin İngiliz müstemlekelerindeki deniz ve hava üslerini kiralamış ve buna mukabil İngiltereye hizmet müddetini doldurmuş elli torpido muhribi vermekte bulunmuş olduğunu kongreye bildirmiştir.

Ruzveltin verdiği tafsilâta göre, Amerika Birleşik devletlerinin elde ettiği üsler, Terniyuz'da Bermuds adalarında, Bahamada Jamayk'ta, Sentlüside, Trinit'te Antigya'da ve İngiliz Güyanındadır.

Terniyuz'da ve Bermuds adalarındaki üsler hediye olarak verilmiş ve memnuniyetle karşılanmıştır.

Diğer üsler, hizmet müddetini doldurmuş elli torpido muhribine mukabil elde edilmiştir.

Vaşington, 3 (A.A.) — Stefani:

Ruzvelt Tennesse ile North-Carolina arasında bir nutuk söylemiştir.

Reisicumhur, beynelmilel vaziyetin Amerika için tehditkâr olduğunu söylemiş ve vakit geçmeden müdafaayı hazırlamak için "Tek bir Amerikan cephesi" kurulmasını tavsiye etmiştir.

Ruzveltin mesajı

Vaşington, 3 (A.A.) — Ayan meclisi bugün toplantı halinde bulunmadığı için, B. Ruzvelt, İngiliz — Amerikan anlaşması hakkında ki mesajını, mecburî askerî hizmet kanunu projesini müzakere etmekte olan mebusan meclisine göndermiştir.

Reisicumhur bildirmiştir ki:

Bu anlaşma, İngiltrenin Vaşington büyük elçisi Lord Lotthian ile Amerika hariciye nazırı B. Cordel Hull arasında, 2 eylûlde teati edilen notalarla yapılmıştır.

Bu anlaşmanın bizim sulh halinde bulunmamız ile hiç bir suretle imtiza çetmez bir tarafı yoktur. Her hangi bir millete karşı bir tehdit teşkil etmesi katiyen varit olamaz. Bu, dönüm noktası teşkil eden bir hâdisedir ve vahim tehlike karşısında kıtanın müdafaası hazırlıklarında çok yüksek bir ehemmiyeti haizdir. Müdafaa hazırlıklarında bulunmak, hukuk hükümranisine sahip bir devletin elinden alınamaz hakkıdır. Ve bugünkü şeraitte bu hükümranlık hakkının icrası sulhumuzun idamesi ve emniyetimiz için esaslıdır.

Bu, Lousiane'in satın alınmasından beri, millî müdafaamızın takviyesi için yapılmış en mühim hareketi teşkil eder. Amerika Birleşik devletleri, geçen asırda yapılan satın alma mukavelesi ile, Napolyon, Misisipinin garbında rüşeym halindeki büyük Fransız büyük Fransız imparatorluğunu elde etmişti. O zaman olduğu gibi şimdi de, en esaslı düşünceyi, deniz aşırısından gelecek bir hücuma karşı emniyet mülâhazaları teşkil ediyordu.

Bu emniyetleri karakollarının garp nısıf küresi için kıymetine heba biçilmez. Bu karakollara sahip olmak lüzumu, bizim kara ve deniz millî müdafaamızı takviye etmek ve organize eylemek vazifesi ile doğrudan doğruya mükellef olanlar tarafından çoktanberi kabul edilmiştir. Bu karakollar, Panama kanalının, merkezî Amerikanın ve cenubî Amerikanın şimal kısmının, Antillerin, Kanadanın Meksikanın ve bizzat bizim Meksika emniyet mülâhazaları körfezlerimizin himayesi için çok esaslıdır. Bu sebeple dolayısile, bugün bu üsleri elde etmek imkânından istifade ettim.

Reisicumhur B. Ruzvelt mesajına melfuf olarak başmüddeiumumisinin, bu anlaşmayı icra mevkiine koymak salâhiyeti hakkında 27 ağustos tarihli bir tezkeresini de göndermiştir. Başmüddeiumumi, bu tezkeresinde, bu anlaşmanın icra mevkiine konması için kongrenin tasvibine ihtiyaç olmadığını bildirmektedir.

İtalyanlar Maltaya yaklaşamadı

Malta, 3 (A.A.) — Dün öğleye doğru büyük bir düşman tayyare teşekkülü Maltaya doğru yaklaşmış ve sahili aşmadan geri dönmeğe mecbur kalmıştır. Daha sonra bir düşman tayyaresi adaya yaklaşmağa teşebbüs etmişse de adanın üzerine varmadan geri dönmüştür.

Trarsilvanyada binlerce köylü

(Baş tarafı 1 incide)

protesto nümayişleri yapılmıştır.

Buna mukabil Macarlar da bir takım nümayişler yapmışlardır. Bu mukabil nümayişleri yapanlar dağıtılmış ve 100 kadar Macar tevkif edilmiştir.

Cluj'da bir harp havası hüküm sürmektedir. Sokaklarda ne otomobil ,ne de otobüse tesadüf edilmektedir. Bütün dükkânlar kapalıdır.

Satumare'den gelen bir mesajda müsellâh Macarlardan mürekkep bir grupun bu şehrin bankalarına hücum etmiş ve 9 Romen jandarmasının öldürülmüş olduğu bildirilmektedir.

Perşembe günü başlıyacak olan Macar işgalinin ciddî kargaşalıklar vukua gelmeksizin yapılmasına ihtimal verilmemektedir.

Transilvanyadaki bazı Romen kıtaatının daha şimdiden bulundukları mevzilerden çekilmekten imtina etmiş oldukları ve General Antoneskonun Romen kıtaatını tahliye için Bükreşten gönderilmiş olduğu bildirilmektedir.

Köylü fırkası lideri Dr. Maniu, Cluj'da teşkil edilmiş olan "Mukavemet komitesi" reisliğine tayin edilmiştir.

Dr. Maniu, Röyter ajansının muhabiri ile yapmış olduğu bir görüşme esnasında Transilvanyanın taksimi aleyhindeki mücadelesine devam edeceğini söylemiştir.

Bükreş, 3 (A. A.) — Röyter ajansından:

Geçen hafta tatilindeki nümayişlere benzer tezahürler, hattâ Bükreş'te de olmamış ise de Transilvanya'dan gelen son haberler, Viyana'da verilmiş olan hakem kararına karşı yapılan muhalefetin süratle ve tehlikeli surette büyümekte olduğunu bildirmektedir.

Zabitler, mütemadiyen ve acı acı Almanlardan ve İtalyanlardan bahsetmektedirler.

Söylendiğine göre, Transilvanya'lı olan kıtaat, işgal etmekte oldukları mevzileri tahliyeden imtina eylemektedirler. Binlerce köylü ve gönüllü, Macar hududundaki müstahkem hatları tutan Romen askerlerine yardım etmek teklifinde bulunmaktadırlar. Söylendiğine göre tüfek elde edememiş olanlar, baltalar ve tırpanlarla silâhlanmışlardır.

Muhalefetin lideri olan B. Maniu, Cluj'a gelmiştir. Kendisinin terkedilen mıntakalardaki siyasî mesai arkadaşları ile birlikte Cluj'da ve diğer şehirlerde siyasî ve kültürel merkezleri ihdas etmek tasavvurunda bulunduğunu ve bundan maksat, Macar hakimiyeti altına geçen 1,300,000 Romanyalının mukavemetini tensik etmek olduğunu söylemiş olduğu rivayet edilmektedir.

Bükreş, 3 (A.A.) — Radör ajansı bildiriyor:

Başvekil Gigurtu, Transilvanyanın terkini protesto eden ve memleketin hudutlarını müdafaa azimlerini izhar eyleyen Romenlere hitaben, bunları sükûna, makuliyete, vekara ve çalışmaya davet eden bir beyanname neşretmiştir.

Başvekil B. Gigurtu, bu beyannamesinde ezcümle diyor ki:

Mihver devletleri, anlıyamadığımız sebepler dolayısiyle yabancı hükmü altına girmek mecburiyetinde kalan Romen milletinin hüriyetlerini garanti etmektedirler. İzdirabımız ne kadar büyük olursa olsun, belki güzel olabilecek, fakat bütün memleketin çökmesiyle neticelenebilecek bir jest için, Romen devletinin mevcudiyetini riske edemeyiz. Hudutlarımız hakkında verilen garanti sayesinde, yeni bir esere, Romanyanın kalkınmasına başlıyabiliriz.

Başvekil Gigurtu, beyannamesinin nihayetide, Romenlerden hükûmete itimat etmelerini talep eylemektedir.

İtalyada demirlere elkondu

Bâl, 3 (A.A.) — Röyter:

National Zeitung'un muhabirinin verdiği bir habere göre İtalyan makamları İtalyada bütün evlerde, otellerde ve lokantalarda bulunan demir ve bakırlara bazı yed etmişlerdir.

23 Alman tayyaresi düşürüldü

(Baş tarafı 1 incide)

Saat 14.30 a kadar 23 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Bugün Londrada hk alarm saat 9.22 de verilmiştir. İngilterenin cenubu şarkisi üzerinde şiddetli bir muharebe olmuştur. İngiliz avcı tayyareleri, evvelâ büyük miktardaki Alman avcı tayyarelerini büyük bombardıman tayyareleri filosundan ayırmışlardır.

Beş dakika içinde bombardıman tayyareleri bozguna uğratılmış ve bunlar, denize doğru kaçarken, bombalarını gelişi güzel atmışlardır. Bundan sonra iki tarafın avcı tayyareleri tutuşmuşlardır. Bir saat süren bu muharebe, Almanların mağlûbiyeti ile neticelenmiştir.

Londrada ikinci alarm İngiltere.nin cenubu şarkisi üzerinde çok yüksekten uçan düşman tayyarelerisebebile verilmiştir. Cenubu şarkide bir şehir ve civarına bazı bombalar atılmıştır.

15 İngiliz avcı tayyaresi kayıp.tır. Bunlardan sekizinin pilotu sağ ve salimdir.

Londra, 3 (A.A.) — Dün gece ve bu sabah münferid Alman tayyareleri, İngilterenin muhtelif mıntakaları üzerinden uçmuşlardır. Yüksek infilâk kabiliyetli bombalarla yangın bombaları hafif hasarat husule getirmiştir. Bombardıman kurbanlarının adedi nisbeten azdır.

Londra mıntakasının meskûn bir nahiyesinde bazı evlere bu sabah iki sesli bomba düşmüş ise de bu evlerde bulunanlar sığınaklara iltica etmiş olduğundan kimseye birşey olmamıştır.

Londra civarına da yangın bombalarile yüksek infilâk kabiliyetli bombalar düşmüş ve ehemmiyetsiz bazı yangınlar çıkmıştır.

Alman tayyareleri, İngilterenin cenubu şarkî, cenubu garbî, şimalî şarkî ve şimali garbisinde muhtelif mıntakalar üzerinden ve orta İngiltere ile Gal eyaleti üzerinden uçmuşlardır.

Fakat birçok yerlere bir veya iki bomba atılarak bazı meskenler hasara uğratılmıştır.

Orta İngilterede bir bomba, sığınağın üstüne düşmüştür. Sığınakta bulunan altı kişiden ikisi ölmüştür. Orta İngilterenin başka bir şehrinde itfaiye, çıkan birkaç yangını söndürmek için faaliyete geçmiştir.

Cenubu şarkî sahilinde bir mevkie düşen bombalar, birkaç dükânı ağır hasara uğratmış ise de insanca zayiat olmadığı zannedilmektedir.

Yangın bombaları ile çıkan yangınlar süratle söndürülmüştür.

Londra, 3 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği:

Dün gece İngiliz bombardıman tayyareleri, Almanya ve İtalyada hedeflere yeniden hücum etmişlerdir. Kölnun şimali şarkisinde Schlebuch'ta dinamit fabrikaları ve Cenovada mühim Sanpier'de Arana demiryolu iltisak noktası kuvvetli bombardımana tabi tutulmuştur.

Başka tayyareler, Cenovada elektrik fabrikasına, Frankfurtta ve Ludvigshaven'de petrol tesisatına Stütgardda Buji fabrikasına evvelki gece olduğu gibi dün gece de hücum etmişlerdir. Aynı zamanda Köln civarında infilâk maddeleri fabrikaları, Dortmindesn kanalı, Lorien raFnsız limanı ve Grez - Nez burnunda top mevzileri de hücumlara tabi tutulmuştur.

Bu harekât esnasında tayyarelerimizden ikisi kayıptır.

Sahil müdafaa tayyarelerimiz, dün Holanda sahili boyunca, deniz işaa gemilerini bombardıman etmişlerdir. Sogne fiyorunda bir Norveç limanında bulunan diğer bir işaa gemisi de İngiliz bombardıman tayyareleri tarafından bombalanmıştır. Bu tayyareler, aynı zamanda bir Dornier Alman deniz tayyaresini de düşürmüştür.

Flessingna'da ve Osternde limanı üzerinde petrol depolarına hücumlar yapılmıştır. Bir tayyaremiz dönmemiştir.

Londra, 3 (A.A.) — Hafta nihayetinde büyük Britanya'ya karşı Alman hava taarruzları pek büyük bir şiddet kesbetmiştir. İngiliz halkının büyük bir kısmı İngiliz ve Alman tayyarelerinin çarpıştıklarını kendi gözlerile gördükleri için hava nezaretinin düşman zayiatı hakkında vermekte olduğu tahminî rakamları hakikatın dununda bulmaktadır.

Ağustos ayı için İngilizlerin vermiş oldukları rakamlar toplanacak olursa İngiltereye karşı yapılan hücumlar esnasında düşürülen düşman tayyareleri adedi 1097 ye varmaktadır. Son haftanın yani 25 ilâ 31 ağustosa kadar olan müddet zarfındaki Alman zayiatı ise 293 tayyareye baliğ olur ki takriben 700 pilotun ziyaı demektir. Aynı müddet zarfında İngiltere sahillerini müdafaa ederken 113 avcı ve Almanya'ya karşı hücumlarda da 15 bombardıman tayyaresi kaybetmiştir. 69 pilotu sağ ve salimdir. Bombardımancı tayyarelerin mürettebatı da dahil olmak üzere İngilizlerin insanca zayiatı 110 kişidir.

Londra,, 3 (A.A.) — Hava nezaretinin bildirdiğine göre, dün, Greenvich ayariyle saat yirmiye kadar 42 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Dün vukubulan hava muharebeleri esnasında 13 İngiliz tayyaresi kaybolmuş ise de, bunların yedisinin pilotları salimen dönmüşlerdir.

Polonya Başvekili Sikorskinin sözleri

(Baş tarafı 1 incide)

çalışmışlarsa da muvaffak olamamışlardır.

Polonya milleti, böyle bir şeyi asla kabul etmiyecektir. Zira böyle bir hükûmetin mevcudiyetini katî surette inkâr edecektir. Polonya milleti, manevî ve ahlâkî vahdetini muhafaza etmektedir. Polonya'nın her tarafında Londra radyosu dinlenilmektedir.

Millet, meşrû hükûmetine karşı itimadını muhafaza etmektedir.

Polonya'nın harp esnasındaki mesaisinden bahseden general Sikorski, Polonya ordusunun Fransa seferberliğini ve Fransaya gönderilen İngiliz heyeti seferiyesinin işini kolaylaştırmak için bir pişdar vazifesi ifa etmiş olduğunu beyan etmiştir. İsviçre kızılhaç cemiyeti, Polonyadaki Alman zayiatına müteallik rakamı neşretmiştir: 100,000 maktûl, 200,000 yaralı vardır. 1000 tayyare ve 1000 tank tahrip edilmiştir. Norveç ve Fransada Polonyalılar tarafından esir edilen Almanlar, muharebenin Polonyada hakikî bir harp olmuş olduğunu söylemektedirler.

Şimdiki Polonya ordusunun kadrosu, istikbalde büyük bir Polonya ordusunun kadrosunu teşkil edecektir. Polonyalılar, İngiltereye vermiş oldukları sözü de tutacaklar ve pek yakında Polonya ordusu, İngiltere sahillerinin mühim bir kısmının müdafaası mesuliyetini deruhte edecektir.

General Sikorski, İngiliğlerin ve Polonyalıların nihai zaferlerinden emin bulunmaktadır.

Almanların bütün Polonyalıları mallarından, mesleklerinden mahrum etmek suretile Polonyada yapmış oldukları tahribata rağmen Polonyalılar, ahlâki prensiplerin ve Polonya ruhunun müdafaası için Varşovada, Kunto'da, Hel'de ve Vester'de göstermiş oldukları azmin aynını göstermeğe devam edeceklerdir.

Polonyalılar arasında hainler yoktur. Ve bulunamaz. Almanlar, Varşovada hususî bir hükûmet ihdas etmek ümidini kaybetmiş olduklarından Polonya milletinin mukavemetine karşı gitgide şiddeti artan tehditler tatbik etmektedirler. Bu sebepten dolayı Polonya, milletinin itimadını haiz olan meşru Polonya hükûmetinin vazifesi, hakikat ve adâletin zaferi için daha ziyade çarpışmaktan ibarettir.

Slovakyada Yahudiler servetlerini bildirmeğe mecbur

Pressburg, 3 (A. A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor:

Slovakya hükûmeti, evvelce bahsedilmiş olan ve yahudilerin servetlerini kaydettirmeğe mecbur kılındıklarına mütedair bulunan kararnameyi neşretmiştir. Bütün yahudiler servetlerini bulundukları belediyeye bildireceklerdir. İhbar etmiyenler veya noksan ihbarda bulunanlar beş seneye kadar hapis cezasına mahkûm olacaklar ve bütün servetleri müsadere edilecektir.

Fin Reisicumhuru ağır hasta

Helsinki, 3 (A.A.) — Finlandiya reisicumhuru Kallio hastalanmıştır. Reisicumhurun sıhhati, bazı endişeleri mucip olmaktadır.

Şehir Haberleri

Politika:

Avrupa harbi sanayii tahrip ediyor

939 harbi denebilir ki hemen hemen bir yıl hakikî hedefini ihmal etti. Ve ancak son zamanlarda bu hedefin etrafında faaliyete geçti. Bir senelik harbi tahribat bakımından mütalea edenler bu noktayı pek iyi görebilirler. Muharebenin safhalarında nakliye vasıtalarının, tahrip olduğunu hatırlamak için çok kuvvetli bir hafızaya da ihtiyaç yoktur.

Muharebenin böyle bir seyir takip ederek medeniyetin hakikî kaideleri olan endüstri sahalarının tecavüzlerden masun kalmış olması insanlara bu harbin ciddî bir şey olmadığı hissini bile telkin ediyordu.

Harbin şimdiye kadar olan tezahürleri Avrupa maliyesinin bozulmasına, ticaret faaliyetinin sekteye uğramasına sebep oldu.

Şimdi bugünkü medeniyetin isnat noktası olan sanayi mıntakaları tahribatı başladı. Bu tahribatın bugünkü miktarı hakkında bile hakikî malûmat sahibi değiliz. Bir de bunun ne raddeye kadar inkişaf edeceğini de şimdiden tayin müşküldür. Tahribatın fabrikalara, istihsal sanayiine tevcih etmesi Avrupanın teknik terakkisi bakımından olduğu kadar bu teknik vasıtaları ellerinde bulunduran şahısların, grupların, ve devletlerin de iktisadî kudretlerinin zayıflaması, kuvvetten düşmesi, sosyal hâkimiyetini kaybetmesi manasını da ifade eder.

Harbin böyle bir tahrip safhasına girmesi, harp sonrasının sosyal meseleler bakımından ne kadar çeşitli davalarla karşılaşacağını daha şimdiden hatırlatmaktadır.

Almanya ile İngiltere arasında devam eden harbin sınaî safhası her iki camianın ne kadar tezadlarla dolu olduklarını bu tezadların medeniyetin eserlerini tahribe kadar gittiğini göstermektedir.

Endüstrinin imhası Avrupanın tarihî tekâmülü ile de taban tabana zıd levhalar hazırlamaktadır.

Bugünkü Avrupa, bir kısım insanlar için refah devrinin, harp tahribatından masun kalmış olmanın eseri idi. Son harbe kadar Avrupa dünyanın herhangi bir köşesinde başlıyan harplerden azamî refah unsuru bulup çıkarmasını bilirdi.

Sermayesini böylece arttırmak imkânını bulmuştu. Dünyadaki pazarları bu şartlara göre genişlemişti.

Bugün ise bir asırdanberi Avrupada olanların aksi yapılıyor ve harp Avrupanın belkemiğini kemiriyor. Sanayi karşılıklı faaliyetlerle imha ediliyor.

Avrupanın geçirdiği bu hal sosyal akıbetleri bertaraf, kıtanın haricinde yapacağı akisler çok ehemmiyetli olacaktır.

Amerika ve diğer kıtalarda sanayileşme hasreti çeken memleketler harpten masun kaldıkları takdirde harp sonrasında kendilerini tahrip edilmiş Avrupadan pek farklı görmiyeceklerdir. Bu hal Avrupanın haricinde sanayileşme hareketini kolaylaştıracaktır.

Kıta haricinin sanayileşme faaliyeti yalnız bir fikrî imkândan ibaret değildir. Bilâkis tahrip edilmiş Avrupanın yetiştiremediği istihsalâtı bu memleketlerin hazırlaması tabii bir hâdise olacaktır.

Avrupa harbinin bu bakımdan ciddî safhaları başlamış demektir.

SADRİ ERTEM

TAKVİM	Çarşamb. 4 Eylül	Perşemb. 5 Eylül
	1 Şaban hızır 12'2	2 Şaban hızır 123

Vakitler	Vasati	Ezanı	Vasati	Ezanı
Güneşin doğuşu	5 29	10 18	5 30	10 51
Öğle	12 13	5 33	12 13	5 35
İkindi	15 53	9 13	15 52	9 14
Akşam	18 39	12 00	18 38	12 00
Yatsı	20 16	1 35	20 15	1 35
İmsak	3 43	9 03	3 45	9 06

Fırtınanın tahribatı

Pendik vapuru büyük bir tehlike atlattı

Evvelki günkü şiddetli fırtınanın zararları hakkında bazı haberler gelmiştir.

Ereğliden 500 ton kömürle limanımıza gelmekte olan Balkaya motörü Şile civarında sahile düşerek batmıştır. Motör mazotu biterek limanımızdan imdat istemişti. Şehrimizdeki sahibi yanına mazot alarak karadan yola çıkmış, vaka yerine gittiği zaman motörün fena vaziyette olduğunu görmüştür.

Bunun üzerine gemi kurtarma şirketinin Alemdar tahlisiyesi vaka yerine gönderilmişti fakat tahlisiye fazla dalgalardan ve motörün de yarı batınış vaziyetinden kurtarma işini yapamıyarak tekrar geriye dönmüştür. Motör mürette batı kurtarılmıştır.

Evvelki gece limanımızdan Yalovaya kalkan Pendik vapuru da çok büyük tehlikeler geçirmiş ve Yalovaya gidememiştir.

Vapur Sarayburnunu geçtikten sonra şiddetli dalgalarla sallanmağa başlamış, Adalara yaklaştığı zaman tekne etrafında ve burun tarafındaki demir çemberlerle tahtalar parçalanmıştır.

Sular vapurun geçit yerlerinden aşmağa başlamış, yolcular büyük telâşa düşerek cankurtaran simitlerine sarılmışlardır. Panik güçlükle bastırılmış ve kaptan vapuru Heybeliadaya kadar götürerek orada demirlemiştir. Vapur sabaha kadar burada kalmış, yolcular geceyi vapurda geçirmişlerdir. Bir çok kimseler hastalanmıştır. Vapur dün sabah limanımıza gelerek Tophane rıhtımında tamire başlanmıştır.

Fırtına yüzünden dün Bartından gelecek olan Mersin vapuru gelmemiştir. Bir gün rötarla bugün gelecektir. Fırtına hafiflemiştir.

Meseleler:

Sabıkalılar derdi

Polis vukuatına dikkat edecek olursak hırsızlık, yankesicilik, eroin ve esrar kaçakçılığı gibi hâdiselerin hemen hepsi "sabıkalı" lar tarafından yapılıyor. Emniyet direktörlüğünün parmak izi kısmında bunlardan yüzlercesinin izleri ve fotoğraf dosyalarında sayısız simalar vardır. "Sabıkalı" lık bir nevi meslek olmuştur. Bu mesleğe sahip olanlar yakalandıkları vakit hakettikleri en çok üç, dört ay hapsi bir nevi nimet telâkki ediyorlar; ve çıkar çıkmaz derhal ticaretlerine başlıyorlar.

Emniyet teşkilâtı bunlara aman vermiyor. Fakat ne yazık ki bu mücadele "sabıkalı" yı yıldırmıyor. Böyle olsaydı yine emniyet dosyalarında "sabıkai mükerrere eshabı" olmazdı.

Bu mükerrerleri kaldırmak, hiç şüphesiz bir memleket davasıdır. Kanunun bunu temin etmesini temenni etmek de bir memleket meselesi ve bir memlekt davasıdır.

Zehir kaçakçılığı yapan bir polis yakalandı

Gümrük muhafaza teşkilâtı kaçakçılıkla mücadeleye devam etmektedir.

Teşkilâta mensup memurlar uzun müddettenberi zehirli maddeler kaçakçılığı yapan bir polisi de heyecanlı bir takipten sonra yakalamışlardır.

Üsküdar merkezi memurlarından olan bu polisin ismi Ali Otludur.

Alinin eskiden Silivride memurluk yaparken kaçakçılığa başladığı ve Üsküdara geldikten sonra da bu işe devam ettiği anlaşılmıştır. Ali İstanbulda bulduğu müşterileri otobüsle Silivriye götürmekte ve orada kendilerine kilolarca esrar teslim etmektedir.

Muhafaza memurları Aliyi uzun müddet takip etmişler; nihayet bir müşteri ile Sirkeciden otobüse bindiğini görerek derhal bir otomobille takibe başlamışlardır. Ali ve yanındaki şahıs Silivride otobüsten inerek bir kahveye girmişler; memurlar da sivil kıyafetli olarak kahvenin muhtelif yerlerine ayrı ayrı oturmuşlardır.

Ali bir ara kahveden çıkarak Silivride oturan kaynpederi Azizin evine gitmiş ve biraz sonra elinde bir çanta ile gelmiştir. Memurlar bu çantayı müşteriye verirken Alinin üzerine atılarak cürmü meşhut yapmışlar ve açtıkları zaman çantada iki kilo esrar bulmuşlardır.

Ali emniyet müdürlüğüne teslim edilmiştir. Silivrideki kaynpederinin evinde de bir miktar esrar bulunmuştur.

Gümrük muhafaza memurları meşhur kaçakçılardan Haydar Babayı da 20 gram eroin satarken Galatada Yaninin kahvesinde yakalamışlardır. Haydar eroinlerin parasını kahveciye vererek saklatmak istemiş, fakat arama yapılarak paralar kahvenin bodrumundan çıkarılmıştır. Haydar Baba adliyeye verilmiş, tevkif edilmiştir.

Evvelki gün Haydarpaşada da bir kumaş kaçakçısı yakalanmıştır. Toros ekspresinden çıkan İbrahim isminde bir adamın vaziyetinten şüphelenen memurlar derhal bavulunda araştırma yapmışlar ve 40 kilo muhtelif cins ipekli kumaşlar, kadın çamaşırları bulmuşlardır. İbrahim adliyeye verilmiştir.

Maarif Vekili

Dün Maarif müdürlüğünde bir toplantıya riyaset etti

Maarif Vekili Hasan Ali Yücel dün akşam Bandırmadan şehrimize gelmiştir. Vekil, bugün maarif müdürlüğüne gelerek şehrin kültür işleri etrafında tetkiklerde bulunmuştur.

Maarif müdürü bu yılki öğretmen ve okul vaziyetini kendisine izah etmiş ve bu toplantıda orta tedrisat umum müdürü ile bazı umumi müfettişler hazır bulunmuşlardır.

Bu yıl şehrimizde yeniden orta okullar açılacaktır. Bu okulların talebe kadroları ve öğretmen vaziyetleri tesbit edilmiştir. Okullar birkaç güne kadar faaliyete geçecektir.

Vekil öğleden sonra da şehir dahilindeki orta tedrisat müesseselerini gezerek yeni talebe kaydını ve ikmal imtihanlarını gözden geçirmiştir.

Fiyat mürakabe komisyonu sık sık toplanacak

Fiyat murakabe komisyonu ruznamesinde fazla iş biriktiğinden haftada yapmakta olduğu iki toplantıyı arttırmağa karar vermiştir. Bu yoldan olarak dün fevkalâde bir toplantı yapılmış, manifatura tüccarlarından ellerindeki stoklar hakkında alınan beyannameler tetkik edilmiştir.

Bu beyannamelerde komisyonun şimdiye kadar nazarı itibara almamış olduğu bir çok yeni çeşitler görüldüğünden, bunlar için de satış fiyatı tesbiti kararlaşmıştır. Komisyon bu hususta tetkiklerini acele olarak bitirecektir.

Şehrimize gelen dahiliye müfettişleri

Dahiliye Vekâleti teftiş heyeti reisi ile bir müfettiş şehrimize gelerek mahalle mümessilleri faaliyetleri ve teşkilâtı etrafında tetkiklere başlamışlardır.

Müfettişlerin belediye sular idaresinde meşgul olmıyacakları bildirilmektedir.

Taksim Gazinosunun fiyatları

Taksimbeledi ye gazinosu hakkında artık şikâyet edecek nokta kalmadığı bildirilmektedir. Tabldot yemek 100 kuruş, gazoz, limonata ve kahve 40 kuruştur. Bu fiyatlar ise emsali lüks yerlerden ucuzdur.

Romanyaya ihracatımız

Romanyaya ihraç ettiğimiz tiftik ve yapağılar dolayısile aramızdaki kliring hesaplarında değişiklik olmuş, Romanyaya evvelce olan borcumuz tamamen ödenmiştir. Hattâ bir miktar Romanya bize borçlu vaziyete girmiştir.

Ingiliz mübayaat şirketi mümessili Ankaraya gitti

İzmirden şehrimize gelmiş olan İngiliz mubayaat şirketi mümessili Lord Glinkoner dün akşam Ankaraya gitmiştir. Mümessil memleketimizden yapılacak mubayaat için Ticaret Vekâletile görüşmelerde bulunacaktır. Bu arada şehrimizdeki transit depolarında bulunan ve Hindistandan gelmiş olan 6 bin ton çuval ve kanaviçenin memleketimize ithali üzerinde de görüşülecektir.

Nişanlısını yaralıyanın muhakemesi başladı

Aksarayda oturan Perihan adında bir genç kız, bir müddet evvel Sadık adında bir mücellitle sevişmiş ve nişanlanmıştır.

Fakat Sadık nikâhtan bir gün evvel genç kızı evde yalnız bulmuş, bıçağını çekerek kendisine teslim olmasını söylemiştir.

Perihan mümanaat etmiş ve Sadık bunun üzerine bıçağı ile genç kızı birçok yerlerinden vurmuş, yaralamıştı.

Tevkif olunan Sadığın dün asliye sekizinci cezada muhakemesine başlanmıştır.

Suçlu inkâr etmiş, kızı kıskandığı için vurduğunu söylemiştir.

Neticede mahkeme, Sadığı 10 ay 26 gün hapis cezasına mahkûm etmiştir.

Romanyadan 170 Polonyalı geldi

Besarabya vapuriyle dün Köstenceden limanımıza 170 Polonyalı mülteci gelmiştir. Mülteciler bir Yunan vapuruna aktarma edilmişlerdir. Akdenize doğru yollarına devam edeceklerdir.

25000 çuval kahve çıkmadığı için

Piyasada kahve buhranı var

Piyasada kahve buhranı başlamıştır. Gümrükte bulunan 25 bin çuval kahvenin aylardanberi çıkarılamaması buna sebep olmuştur. Malûm olduğu üzere dolar fiyatı fikse edilemediğinden bu kahvelere maliyet fiyatı konulamamış ve bu yüzden mallar gümrüklerde kalmıştır. Mıntaka ticaret müdürlüğü vaziyeti vekâlete bildirmiş ve acele olarak gümrükteki malların çıkarılmasının teminini istemiştir. Dolar, bugünkü kıymetinden bir parça fazlasile hesaplanarak kahvelere maliyet fiyatı konulması muhtemeldir. Bu suretle kahvelerin dolar üzerine aylarca sonra ödenecek bedelleri garanti altına alınmış olacaktır. Doların fazla hesaplanmasına rağmen bu kahvelerden yeni kanun mucibince muamele vergisi alınmıyacağından maliyet ve satış fiyatları evvelce gelmiş kahvelerden daha ucuz olacaktır.

Nüfus yazımı hazırlıkları

Şehrimizde nüfus sayımı hazırlıkları hayli ilerlemiştir. On yedi bine yakın memurlara verilecek vazife cetvelleri hazırlanmaktadır. Sayım işinde çalışacak memurlar da kaymakamlar tarafından seçileceklerdir.

Bundan başka denizde, trenlerde nüfus yazımı işi de talimatnamesine göre tanzim edilecektir.

Görüp düşündükçe:

Tufanlar içinde

Geçen günleri, ne bir râsıd, ne de bir müneccim gibi müşahede altında tutmadığımız için, iki yılın ayni zamandaki tabiat hâdiselerini mukayesede daima yanılırız.

Her hangi bir coşkun yağmur, aşırı sıcak, bezdirici, bunaltıcı durgunlukla karşılaştık mı, hemen:

— Bu yıl ammada berbat havalar içindeyiz!

Diye sızlanmağa başlıyoruz.

Tevekkeli:

— Geçen unutulur!

Dememişler. Hakikaten unutuluyor, hem yalnız geçen değil, geçenle birlikte çekilen de unutuluyor.

Kimbilir, bıldır bugünlerde nasıl terlemiş, yahut nasıl ıslanmış ve ne türlü bunalmıştık?..

Unuttuk ve şimdi dünkü yağmur için:

— Tufanlar içinde!

Diyoruz.

Dünkü yağmur, gerçekten berbat bir şeydi.

Durgun ve boğucu havalar, ufuklara rüzgâr vantözleri yapıştırmış, sert esişleri davet etmişti. Yeryüzünde nasıl her inişten sonra bir yokuş gelirse, havada da durgunlukları fırtınalar kovalar.

Amma, bildiğimiz, bin kere tecrübe ettiğimiz halde, yine yadırgadık.

Doğrusu aydınlık yaz günlerinde, sürekli kapanıklıklar can sıkıyor. Hele ardı arası kesilmez şelâleler, yerle göğü birbirine bağlayınca, bu sıkıntı, hakikî bir âzap halini alıyor. Dünkü yağmur, bulutlarla damlar, sokaklar arasına su iplikli bir tezgâh kurmuştu. Seller, düzlerde yayılarak, inişlerde köpürüp çağlayanlaşarak aktı durdu. Eski papuç, odun, kömür, tahta parçası hattâ soba boruları bile sürükliyen bu sellerde, hicret, göç acılığını hatırlatan bir şey var gibiydi.

Sokaklar ansızın boşalmış; bütün meydan bu azğın, çamurlu sellere kalmıştı. Gün batmadan geceye girdik. Lâmbalar vakitsiz yandı. Ona aldanmıyan, ona uymayan yalnız saatler kalmıştı.

Bana dün:

— Dünyada en fena şey nedir?

Diye sorsalardı:

— Vücuda kurbağa derisi gibi soğuk soğuk yapışan ıslak elbise!

Diyecektim.

Her günün en fenası, başka, başkadır. Belki sıcak, bunaltıcı bir havada ayni elbise serin bir rüzgâr tatlılığı ile derimi okşayacak ve memnun olacaktım.

"Tufanlar içinde,, deyişim, şu zavallı İstanbulun talihsizliğini anlatmak içindir. Kuruluşunun bozukluğu bu şehri bütün tabiat hâdiseleri karşısında sipersiz, hisarsız ve kalesiz bırakmıştır.

Hattâ canlı düşmanlarına karşı kurduğu sûrlar bile tabiatle elele vererek onun aleyhine dönüyor.

Sürekli bir yağmur, meydanları deniz, sokakları dere yapar. İnsan buralarda gezerken, İstanbulun yedi tepe üstünde kuruldu. ğunu acı acı hatırlayor ve kendi kendine:

— Hangi yedi tepe, yedi çukur!

Diyor.

HAKKI SÜHA GEZGİN

İlk tren Bismile girdi

Diyarbakır valisi Feyzi Gürel bir nutuk söyledi

Bismil, 3 (A.A.) — İlk trenin dün Bismil istasyonuna girişi münasebetile bir tören yapılmıştır. Bismil istasyonunun medhalinde üzerinde başarılan işlerin önemini ifade eden vecizelerle süslü güzel bir tak kurulmuştu. Bütün Bismil ve civarı, ilk trenin istasyona girişi töreninde hazır bulunmak üzere kesif bir yığın halinde istasyon ve civarını doldurmuştu.

Diyarbakır vilâyeti sivil ve askerî erkânı, bir çok memurlar da bu merasime iştirak eylemekte idiler. Millî renklerle süslenmiş olan ilk tren, yavaş, yavaş istasyona girerek takın önünde durduğu zaman bütün mektep talebeleri ve halk bir ağızdan İstiklâl marşını söylemişler ve bunu takiben vali Görel, Bismil kaymakamı ve belediye reisi Rifat Akpınar ve inşaat kısmı adına Galip Güler tarafından birer nutuk söylenmiştir.

Hatipler, bu nutuklarında yurdu demir aağlarla örmek yolunda Millî Şef İnönü tarafından takip edilen siyasetin tahakkuk ettirilen safhalarını ve bunların memleket müdafaası, memleket kalkınması bakımından değerlerini tebarüz ettirerek ve Millî Şefe karşı milletçe duyulan sonsuz sevgiye tercüman olmuşlar ve Ebedî Şef Atatürkün aziz hatırasını hürmetle yâdeylemişlerdir.

Nutuktan sonra vali, takın kurdelesini kesmiş ve ilk tren sürekli alkışlar arasında istasyona girmiştir. Merasimden sonra hükûmet konağında misafirler şerefine büyük bir ziyafet v eakşam üzeri de inşaat kısmı tarafından bir çay ziyafeti verilmiştir.

Hava Kurumuna

Evlenme yüzüklerinin teberruu devam ediyor

Ankara, 3 (A.A.) — Bugün Ankara ve İstanbul hava kurumu merkezlerine evlenme yüzüklerini veren, para teberruunda bulunmuş olan vatandaşlar şunlardır:

B. Mehmet Sipahi ve eşi, B. Ali Muhsin Kibar ve eşi, B. Siyon Falciyel ve eşi, Bn. Vasfiye Onar, B. Rıza Oran, Bn. Samiha Oran, B. Sıdıka Oran, B. Fehim Güven ve eşi, B. Muhittin Tümer ve eşi, Bn. Rifat Tadrhan.

Diğer taraftan B. Kuri de İstanbul hava kurumu şubesine bugün bin lira teberru etmiştir.

Ankara, 3 (A.A.) — Bugün aldığımız telgraflar, Ödemişte orta okul öğretmeni Muhteşem Sarıcı, Akile Enver Okçular, Hamdi Aksoy, Memnune Orsel, Mehmet Sunar ve eşi, Arif İnan, Zekiye İnan, evlenme yüzüklerini birer yardım olmak üzere hava kurumuna teberru eylemişlerdir.

Bayan Zekiye İnan, kuruma ayrıca bir altın bilezik ihda eylemiştir.

İstanbulda da Alber Bengiyu ve Elyoer Oseb evlenme yüzüklerini hava kurumuna vermişlerdir.

Bunlardan başka hava kurumuna Fethiyede Gürme köyünden Süleyman Şahin 300 ve Gerzede Şeref 100 lira nakdî muavenette bulunmuşlardır.

Motosiklet çarparak öldü

Bursa, (Hususi) — 8 numaralı bisikleti idare eden Mehmet, Altıparmak caddesinden süratle inerken Merinos fabrikasında çalışan Yahya kızı 11 yaşlarındaki Fatmayı çiğnemiş ve ölümüne sebebiyet vermiştir. Vaka yerine polis kısmı adli reisi, belediye zabıta müdürü, belediye makine mühendisi gelmişler ve tetkikatta bulunmuşlardır.

Ölüme sebebiyet veren Mehmet yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.

İstanbul Mebusları Beyoğlu Halkevinde

İstanbul mebusları yer yer dolaşarak halkın dileklerini ve isteklerini tesbit etmekte, geçen seneki dileklerden yerine getirilenleri alâkadarlara bildirmektedirler.

Mebuslarımız dün sabah Şişli halkevine gitmişlerdir. Burada belli başlı olarak veremliler için bir sanatoryom ve hastahane inşası, köprü altında dolaşan serseri çocukların toplanarak bir ıslahhaneye konulması istenmiştir.

Mebuslarımız saat bire doğru da Beyoğlu halkevine gitmişlerdir. Buradaki toplantıda vali ve belediye reisi Doktor Lûtfi Kırdar, vali muavini Hüdaî, Ahmet, Beyoğlu kaymakamı Gafur, parti Beyoğlu kazası idare heyeti âzaları, Ev idare heyeti ve komite âzaları hazır bulunmuştur.

Mebuslarımızdan Ziya geçen seneki dileklerden yüzde ellisinin yapıldığını söyliyerek yeni dilekler olup olmadığını sormuştur. Ev başkanı Ekrem Tur yeni halkevi binasının inşası için vali ve belediye reisinin yakin bir alâka gösterdiğini ve bu işin ilk fırsatta halledeceğini vaadettiğini söylemiş, Eve ait bazı dilekleri bildirmiştir.

Ekrem Tur dünya vaziyetinin karışık olduğu şu sırada bir an evvel toplanan idare heyeti ve komite âzalarının şu kararı verdiklerini söylemiştir:

"Sayın mebuslarımıza memleket ve milletin mukadderatı hakkında verecekleri kararın fikrimizde, kanımızda, vicdanımızda mâkes bdlacağını ve memleket müdafaasının icabettirriği bütün fedakârlıkları hayatımız pahasına ifaya heyecanla hazır olduğumuzu teyiden arz ve iblâğ ederiz,,

Mebuslar Evlilerin bu kararından fevkalâde memnun olarak kararı alkışlamışlardır. Müteakiben hep birlikte yemek yenilmiş, mebuslar halkevi mensupları tarafından büyük bir sevgi ve coşkunlukla uğurlanmışlardır.

Mebuslar Vali ve belediye reisi ile birlikte Taksim gazinosuna giderek şehir maket ve plânlarını görmüşlerdir.

Toplantıda bulunanlardan bir gruþ

Fıkra:

insaf yahu! Buraya bu kıyafetle mi geldim

Adamın biri âdet etmişti; her hamama girip çıkışında, bir feryat koparır;

— Vay benim param kaybolmuş, vay benim elbisemi çalmışlar der, gürültü çıkarır, neticede para vermeden çıkıp giderdi. Adamın hali şehirde bütün hamamcılar tarafından öğrenildiğinden kimse bu adamı hamama almaz olmuştu. Yıkanmaya da pek meraklı olan adam bir gün çaresiz kalıp hâdise çıkarttığı bir hamama gitti. Daha kapıdan içeri ayağını atar atmaz hamamcı başta olmak üzere tellâklar:

— Almayız, nafile gelme! Ne hamam parasını, ne de bizim paranızı vermiyeceksin yine! diye kapıdan savmak istediler. Anaforcu adam:

— Etmeyin! Eylemeyin! Bu sefer bedava yıkanmaya gelmedim, vallahi de billâhi de paranızı vereceğim. Hem kimseyi de hırsız çıkarmam. Alın paranızı peşin dedi. Bu yeminler üzerine hamama alındı. içeri girip soyunduktan sonra hamamcı tellâklara emir verip adamın elbiselerini saklattı. Yalnız kuşağını ve hançerini ortada bıraktı.

Adam hamamdan çıkıp elbiselerini bıraktığı yere gelince baktı ki esvaplarından eser yok. Kuşakla hançer duruyor. Hiç bozmadan belinden peştemalı çözüp çıplak vücuduna kuşağı sardı, hançeri de beline taktı. Doğruca hamamcıya gidip dedi ki:

— Yeminim mucibince kimseye hırsızlık isnat etmiyeceğim. Lâkin insaf et ben hamama bu kıyafetle mi geldim!

Adamın bu sözüne hamamcı ile hazır bulunanlar gülüştüler ve sakladıkları elbiselerini çıkarıp verdiler.

Hamamcı da haftada bir defa bedavadan gelip yıkanmasını söyledi.

Beyoğlu halkevinin bir senelik faaliyeti

Mebuslara verilen faaliyet raporuna göre Beyoğlu Halkevinin bir senelik faaliyeti şöyledir:

"Dil ve Edebiyat Şubesi,,

Bu şubenin âza adedi: 18 kadın, 83 erkek olmak üzere 101 dir. Geçen bir yıl içinde 49 toplantı yapılmıştır.

45 konferans verilmiş, bu konferansları takriben 9500 vatandaş dinlemişlerdir. Gençler arasında dil ve edebiyat mevzularında 15 mükâfatlı müsabaka yapılmıştır.

"Güzel San'atlar Şubesi,,

Bu şubenin âza adedi: 73 kadın, 298 erkek olmak üzere 371 dir. Geçen bir yıl içinde keman, viyolonsel, solfej, koro, şan, heykelcilik dersleri verilmiştir. Büyük ve küçük olmak üzere 89 orkestra, 4 koro konseri verilmiştir. Bu konserleri takriben 18000 vatandaş dinlemiştir.

"Temsil Şubesi,,

Bu şubenin âza adedi: 17 kadın, 194 erkek olmak üzere 211 dir. 72 temsil verilmiş, bu temsilleri takriben 30 bin vatandaş seyreylemiştir.

"Spor Şubesi,,

Bu şubenin âza adedi: 212 kadın, 710 erkek olmak üzere 922 dir. Müzikli jimnastik, umumî jimnastik, aletli jimnastik, plâstik danslar, millî oyunlar, eskrim, boks, güreş, kılıç - kalkan gibi çeşitli sporlarla iştigal edilmiştir. İki büyük spor müsameresi verilmiştir.

Geçen bir yıl içinde kapalı salonda ve açık havada spor çalışmalarına iştirâk eden vatandaşların sayısı, mesai cetvellerine göre tam 36,696 dır.

"Sosyal Yardım Şubesi,,

Bu şubenin âza adedi: 76 kadın, 244 erkek olmak üzere 310 dur. Geçen bir yıl içinde ilkokul yoksul çocuklarına 230 takım elbise, çorap ve çamaşır, 230 çift ayakkabı verilmiştir.

84 fakir hasta Ev Heyeti sıhhiyesince muayene ve tedavi edilmiştir. Fukaraya 140 kilo tarama, 1000 kilo hurma tevzi olunmuş, darülâcezede kimsesiz yavrular için bir sandık gıda temin edilmiştir.

Erzincan felâketlerine yardım işi için, millî yardım komitesinde şayanı kayıt hizmet ifa edildiği gibi toplamak ve diktirmek sureti ile 223 çuval yeni ve müstamel eşya temin olunarak Kızılay deposuna teslim olunmuştur.

"Halk Dershaneleri ve Kurslar şubesi,,

Bu şubenin âza adedi: 18 kadın, 133 erkek olmak üzere 151 dir. Türkçe, İngilizce, Fransızca, tercüme usulü, Fransızca diksiyon, Almanca, Amelî muhasebe, İstenografi, Biçki - Dikiş, şapka, çiçek, motör, direksiyon, seyrüsefer dersleri verilmiştir. Geçen bir yıl içinde verilen ders sayısı 1000 e baliğ olmuştur. 13 öğretmen 700 talebemiz vardır.

"Kütüphane ve Yayın şubesi,,

Bu şubeniin âza adedi:14 kadın, 62 erkek olmak üzere 76 dır. Geçen bir yıl içinde kütüphaneye devam eden okuyucu adedi 16672 dir. Geçen bir yıl içinde 1 kitap sergisi, 1 fotoğraf sergisi, 2 resim sergisi, 2 elişleri sergisi olmak üzere 6 sergi açılmıştır.

Parti ocak kongreleri devam ediyor. Dün Beşiktaşta merkez, Yeşilköyde Çekmece, Şenlik, Gün gören, Eminönünde Sururî, Kemerburgazda Pirinççi, Fatihte Karagümrük, Yalovada merkez çiftlik, Teşvikiye, Kılıç kongreleri yapılmıştır.

Kongrelerde vatandaşlar Millî Şef İnönü'nün etrafında sarsılmaz ve çözülmez birliklerini bir kere daha teyide fırsat bulmakta, Şefe, Millet Meclisine, Hükûmete bağlılık tezahürleri göstermektedir.

RADYO

4.9.940 Çarşamba

7.30: Program ve memleket saat ayarı, 7.35: Müzik: Hafif müzik (Pl.), 8.00: Ajans haberleri, 8.10: Ev kadını 8.20/8.30: Müzik: Plâklarla hafif müsiki, 12.30: Program ve memleket saat ayarı, 12.35: Müzik: Şarkılar, 12.50 Ajans haberleri, 13.05: Müzik, 13.20/14.00: Müzik: Radyo salon orkestrası, 18.00: Program ve memleket saat ayarı, 18.05: Müzik: Cazband (Pl.) 18.40: Müzik: Şarkılar, 19.15 Konuşma (Dış politika hâdiseleri), 19.30: Müzik: Fasıl heyeti, 19.45: Memleket saat ayarı ve ajans haberleri, 20.00: Müzik: Fasıl heyeti, 20.15: Konuşma, 20.30: Müzik, 20.50: Müzik: Geçit konseri, 21.15: Müzik: Eğlenceli müzik (Pl.) 21.30: Radyo gazetesi, 21.50 Müzik: Riyaseticumhur bandosu, 22.30 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, 22.45: Müzik, Dans Müziği (Pl.) 23.25/23.30: Yarınki program ve kapanış.

5.9.940 Perşembe

7.30: Program ve memleket saat ayarı, 7.35: Müzik: Plâklarla hafif müsiki, 8.00: Ajans haberleri, 8.10: Ev kadını, 8.20/8.30: Müzik: Hafif müsiki, 12.30: Program ve memleket saat ayarı, 12.35: Müzik, 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Müzik: Türküler, 13.20/14.00: Müzik: Operetler (Pl.) 18.00: Program ve memleket saat ayarı, 18.05: Müzik: Konserto (Pl.) 18.40: Müzik: Radyo caz orkestrası (İbrahim Özgür idaresinde), 19.10: Müzik: Fasıl heyeti, 19.45: Memleket saat ayarı, ve ajans haberleri, 20.00: Müzik: Saz eserleri, 20.30: Konuşma, 20.45: Müzik: Dinleyici istekleri, 21.15 Konuşma (Sıhhat saati), 21.30: Radyo Gazetesi, 21.45: Müzik: Radyo orkestrası, 22.30: Memleket saat ayarı,

Sinema ve tiyatrolar

Raşit Rıza Tiyatrosu

4 Eylül Çarşamba akşamı
Üsküdar, Doğancılar, Ayparkta
"Habibe Teyze,, Vodvil (3) Perde

E. Sadi Tek Tiyatrosu

Bu gece Büyükdere aile bahçesinde
Beklenen Fevkalâde Müsamere

Bir mavna Marmaraya sürüklendi

Evvelki gece Haydarpaşadan buğday yüklü olarak bir romorkör arkasında limana gelmekte olan Mehmedin idaresindeki mavnanın ipleri kopmuş ve mavna sularla karanlıklar arasında Marmaraya sürüklenmiştir.

Ne mavna, ve ne de tayfadan hâlâ bir haber alınamamıştır.

Asfalt İnşaat

Eminönünde bir kısım yerlerin asfaltı bugünlerde döşenmeye başlanacak, kısa bir zamanda bitecektir.

Taksim ile Harbiye arasındaki asfalt yolun inşaatı da bir haftaya kadar başlıyacaktır.

Diğer taraftan belediye bazı zarurî yolların inşası için koordinasyon heyetine müracaat ederek müsaade verilmesini istemiştir.

YAZAN: *MUZAFFER ESE*

— 47 —

— Biliyorum, bilmiyorum bundan sana ne! Mademki kocandan ayrı yaşıyorsun, ona ait işlerle hiç uğraşma beyhude!

— Fakat...

Sesinde garip bir heyecan var. Mediha hayretini gizlemedi:

— Seni bu halde görenler Galibi kıskanıyorsun sanırlar.

Beria sahte bir kahkaha savurdu:

— Kıskanmak için sevmek lâzım.

Mediha arkadaşının sözünü tasdik etti:

— Senin Galibi sevmediğin ise muhakkak...

— Hayır sevmiyorum. Fakat ne de olsa karısıyım.

Mediha azarlar gibi bir tavırla genç kadına mukabele etti:

— Dört aydanberi bu adamın karısı olduğunu unutmadığına emin misin? Evlenme, insana yalnız bir takım haklar vermez, bazı vazifeler de yükler. Halbuki sen düğünden on beş gün sonra Galibi yapayalnız bırakarak gittin, fazla olarak ona hakaret ettin. Şimdi bütün bunları unutuyor da, Galibin kırık gönlüne bir teselli bulmuş olmasına öfkeleniyorsun.

Beria, bütün bu delilleri doğru bulmadığını gösteren bir hareketle haykırdı:

— Demek şimdi bir rakibim var, öyle mi?

— Rakib mi? Bu da ne kelime Beria? Tıpkı hiyanet görmüş bir sevgili gibi söz söylüyorsun.

— Sen de hâlâ onun ismini taşıdığını unutuyorsun.

— Bu ismi taşıdığını ilk unutan sen değil misin?

Beria, odanın içersinde hızlı hızlı yürüyor, yüzünü görmek üzere aynanın önüne kadar gitti. Fakat orada hayalinden başka birşey görmüş olacaktı. Zira saçlarının bozulacağına hiç ehemmiyet vermeden eli başında endişe ile dolaştırdı.

Mediha tabakasını çıkarmış ve lâkaydane bir cigara yakmıştı. Arkadaşına sordu:

— Sen de bir cigara ister misin?

Beria sinirli sinirli omuzlarını kaldırdı:

— Şimdi cigara içecek sıram mı benim?

Mediha arkadaşına bakarak:

— Sigara insanın endişelerini unutturur, dedi, vaktin çabuk geçmesine yardım eder.

Beria artık mendillikten çıkmış olan dantelâlı küçük mendilini dişlerile yırtıyordu. Birdenbire arkadaşının karşısına dikildi:

— Demek bana söylemek istemiyorsun, öyle mi? dedi.

Mediha sigarasının dumanlarını tavana savuruyordu:

— Neyi?

— Galibin beraber götürdüğü kadının kim olduğunu?

— Vallahi bilmiyorum. Yalnız farkında olduğum bir şey var. Galibi hastanede yoklamağa gittiğim için yanında güzel bir kadın vardı. beni görür görmez ayrıldı. So... radan hasta bakıcı bana bu kad... nın her gün geldiğini söylem...

Beria öfke ile haykırdı:

— Her gün mü geliyormuş...

— Tabiî... Karısı baş ucunda b... lunmayan erkeklerin yanında ... başkası bulunur.

Beria gerilmiş ellerile alnını s... tı ve itiraf etti:

— Doğru söylüyorsun.

Mediha lâkayt görünmeğe ç... şıyor. Fakat arkadaşının hiç ... hareketini gözden kaçırmıyor...

Yine lâkayt bir sesle:

— Madem ki Galibe ait her ... seni bu kadar alâkadar ediyor... di, şu halde telefonu ilk açtı... vakit bana bir kadın sesinin ... vap verdiğini de sana söyliyey...

— Nasıl, bu kadını evine mi ... mış... Buna nasıl cesaret edi... çatımızın altına bir orospu al... ha!

Mediha tashih etti:

— Çatımızın altına değil, ç... altına.

Beria adeta arkadaşının üst... atıldı. Yüzünde fırtınalı günl... kıvılcımları dolaşıyor.

— Galibin çatısı aynı zama... benim de evimdir. Unutma.

— Fakat sen bu çatı alt... yaşamak istemiyordun. Galibe ... nim yanımda: "Artık sizinle ya... mak istemiyorum,, demiştin.

Genç kadın kendini kaybet... bir halde:

— Böyle ha, diye haykırdı. ... alâ görürüz, ansızın yolumun ü... rine çıkan, benimle zorla evlen... hayatımı saadetimi altüst eden ... adam şimdi de bir başkasile M... kaçmak istiyor ha.

Mediha gözlerinde alevlen... yüzünü aydınlatan bir sevinci s... layamıyarak arkadaşını yine h... sız çıkardı:

— Haksızlık ediyorsun, Be... sözlerin baştan başa mantık... Galibi yapayalnız bırakıp gid... sensin. Bugün ise senin yaptı... yapıyor diye onu muahaze eden ... sen.

Beria mantosnu aldı, sırtına ... yerken:

— O, benim gitmeme mani ... mamıştı, dedi.

— Senin gibi hoppa bir k... kimse durduramazdı ki Galip du... dursun.

Beria aynanın önünde boz... saçları üzerine koyduğu şapka... düzeltti.

Mediha genç kadının arkasında... yürüyerek sordu:

— Nereye gidiyorsun?

Beria arkadaşına kindar bir g... le baktı:

— Evime!

XIII

Medihanın en ufak bir itiraz... bulunmasına meydan vermed... Beria otomobile atlamış, direk... yona geçmişti. Araba sokaklar iç... risinde çılgın bir süratle koşuy... Bereket versin ki akşamın bu sa... atinde yollar tenhacadır.

Mediha yalvarıyor:

(Devamı var)

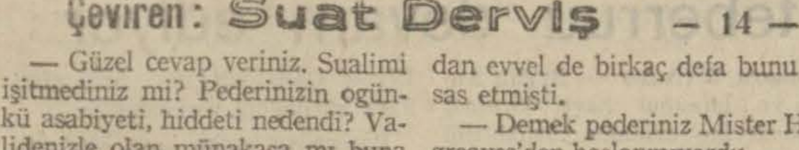

Çeviren: Suat Derviş — 14 —

— Güzel cevap veriniz. Sualimi işitmediniz mi? Pederinizin ogünkü asabiyeti, hiddeti nedendi? Validenizle olan münakaşa mı buna sebepti? Yoksa başka bir şey mi? Cevap veriniz.

— Bu asabiyetin sebebi Hargreaves idi zannediyorum.

— Biraz daha etraflı konuşunuz. Vakıa suallere kısaca cevap vermek iyi bir şey ise de, hiç bir şeyde ifrata kaçmak doğru değildir.

— Allah Allah! Bana babamın ogün neye öyle hiddetli olduğunu, bunun sebebini sordunuz. Ben de size bu sebep: 'Hargreaves" dir dedim. Ona neye kızmış olduğunu da bilmiş olsaydım onu da söylerdim. Fakat bilmiyorum. Yalnız babam bana, lâkırdı arasında Hargreaves'in evdeki mevcudiyetinden memnun olmadığını ihsas etmişti.

— Ne suretle? Hatırlar mısınız?

— Hayır.

— Ne zaman böyle bir imada bulundu?

— Son defa olarak odasına görüşmek üzere girdiğim zaman. Bundan evvel de birkaç defa bunu ihsas etmişti.

— Demek pederiniz Mister Hargreaves'den hoşlanmıyordu.

— Bunu söylemedim. Evde bulunması canını sıkıyordu dedim. Yoksa babamın kendisine karşı bir antipatisi olduğuna ihtimal veremem.

— Mister Brunton, kendisini iyi tanır mı idi?

— Gayet az tanırdı. Mister Hargreaves kız kardeşimin çocukluk arkadaşıdır. Bu cihetle dostlukları pek eskidir. Fakat ailem onu iyi tanımazdı. Bir samimiyetleri yoktu. Claire evlendikten sonra Hargreaves ecnebi memleketlerine gitti. Seyahatinden avdet edince hemşirem ailesinden onu bir müddet için eve davet etmelerini istedi. Onlar da davet ettiler.

— Acaba pederiniz neden bu delikanlıdan hoşlanmıyordu?

— Söyledim ya... bilmiyorum.

— Onun evdeki mevcudiyetini belki başkaları da istemiyordu. Belki valdeniz de böyle düşünüyordu.

— Bilemem. Her halde bana bu hususta hiçbir şey söylemiş değildir.

— Ya siz Mister Brunton? Sizin aranız nasıldı?

— Hargreves pek iyi bir delikanlıdır. Fakat son zamanlarda o kadar kendi dertlerime dalmıştım ki onunla pek meşgul olamıyordum.

— Misters Bayford ile arası nasıldı?

— Bunun cevabını kendisi size versin.

— Mister Hargreves ne zaman danberi sizin evde misafirdir?

— Allah Allah!.. Ne diye bildiğiniz şeyleri mütemadiyen soruyorsunuz? Bütün şahitlere bunu sordunuz ya... Cevabı sizce malûmdur!.. Pekâlâ biz de cevap verelim... Herhalde bu can sıkıcı sualleri tekrar etmek vazifeniz olacak. Mister Hargrevesin ne kadar müddet bizde kaldığını pek iyi bilemiyorum ama... bir hafta... belki de daha fazladır.

— Mister Brunton bir defa daha tekrar etmek mecburiyetinde yim ki lisanınız ve etvarınız doğru değildir. Şahit sıfatile bu halleri terketmeniz icap eder. Kritikleriniz beni alâkadar etmez. Bunları bir tarafa bırakınız ve bana münasip bir lisanla cevap veriniz.

— Ne cevabı allahaşkına? Hâlâ suallerinizi bitmedi mi?

— Sizden evvelki şahitleri işittiniz mi?

— Tabiî. Uyumuyorum ya!

— Bu meyanda valdenizi isticvap ettiğimi de işittiniz. Bir ara kendisinden, pederinizin evin içindeki kadınlardan birile münasebeti olup olmadığını sordum. Yani böyle birşey var ise bu kadının kim olabileceğini sordum.

— Evet evet. Bütün bu mülevves suallerinizi pek iyi hatırlıyorum.

— Mister Bruton lisanınızı ve etvarınızı hemen değiştirmenizi talep ediyorum. Mahkeme huzurunda bu türlü konuşamazsınız.

— Mazur görünüz.

— Valdeniz isticvabı esnasında kendisine hiç istemiyerek bir sual sormağa mecbur oldum. Buna cevap vermedi.

— Biliyorum, pederimin evin içindeki metresinin kim olduğunu sordunuz.

— Mademki bu kelimeyi intihap ettiniz. Böyle olsun.

— Benim intihap etmiş olduğum kelimeler ehemmiyeti haiz değildir. Anlamak istenilen şey bu değil mi? Herhalde sualinize cevap vereceğim. Baştanberi ortaya kirli çamaşır atıldı ki benim ilâve edeceğim bir iki sözün hiç ehemmiyeti yok. Biraz eksik, biraz fazla ne çıkar... İşte: Eğer babamın evde bir macerası var idiyse (dikkat ediniz: Eğer, diyorum) bu her halde annemin oda hizmetçisi olan Jeanette Bocquet ile olabilirdi.

— Bu sözlerinizle, babanızla bu kız arasında bir münasebetin olduğuna şüphe ettiğinizi mi söylemek istiyorsunuz?

— Size: Eğer dedim. Benim bir şey bildiğim yok. Birşey de düşünmiyorum. Siz: "Eğer böyle bir macera var idiyse hangi kadınla olabilirdi?,, diye sordunuz. Ben de buna Jeanette Bocquet ile cevabını veriyorum. Bu kadar.

— Niçin bu cevabı veriyorsunuz?

— Nasıl?

— Niçin? Diyorum. Yani niye istinaden bunu söylüyorsunuz?

— Bocquet'yi görürseniz, niçin böyle söylediğimi anlarsınız. İşte söyliyeyim de bitsin... Babam kadınlara fazla düşkün bir adamdı. Bunu bütün şahitler söyledi... Sayenizde bütün akşam gazeteleri de, bu şeyden bahsedeceklerdir. Ben de birşey ilâve edersem hiç zarar etmez. Niçin bu muhayyel metresin Jeanette Bocquet olabileceğini söyledim, bunu anlamak istiyorsunuz değil mi? Çünkü bu k... güzel bir kızdır. Babam kadınd... anlardı. Tabiat sahibi bir ada... olduğu için bilhassa güzel kadınl... ra pek düşkündü.

— Böyle ama, Mister Bru... ton, evinizde Mis Bocquetten baş... ka yabancı ve güzel kadınlar var... dı... Her halde Jeannette Bocque... yegâne kadın değildi.

— Ah... Allah belâsını versin!.. Bu ne biçim şey böyle!.. Bu mes... leğe müsaade etmemek lâzımdır... Bu nasıl bir meslek yarabbi!.. Hep çirkin faraziyelerle uğraşıyor... sunuz! Sahiden bu kadar mülev... ves ve çirkin faraziyelerde bulun... manıza müsaade ediliyor mu? Böyle iş mi olurmuş?

— Mister Brunton lisanınızı kon... trol ediniz. Kendinize geliniz. A... si takdirde bunu cebren yaptıra... cağım. Haberiniz olsun. Her şeyin bir derecesi var. Biraz evvel: "Mü... levves... çirkin,, kelimelerini kul... landınız. Şunu bilmelisiniz ki bir cinayetin esası daima kirli ve çir... kindir. Kirli ve çirkin şeylerin üs... tünde kurulmuştur. Şimdi bana bu halinizi bu lisanınızı değişti... receğinize dair söz vermelisiniz.

— Pekâlâ. Söz veriyorum. Artık uslu olacağım.

(Devamı var)

Hayvanları himaye medenî insanın bir vazifesidir

İsmail Saip efendinin 300 kedisi nasıl himaye ediliyor

Babedski ve Londrada hayvanları himaye

Zaman zaman yapılan neşriyata rağmen Himayei Hayvanat Cemiyetinin görünür bir faaliyeti göze çarpmıyor. Fakat ne olursa olsun halk elinden gelen yardımı esirgemiyor. Çünkü hayvanları himaye etmek, Türk halkının damarlarında yeretmiş bir haslettir.

Daha birkaç gün önce bunun yeni ve cidden insanın hissiyatını tahrik eden bir misali ile karşılaştık. Kıymetli ve yeri doldurulamıyacak âlimlerimizden Beyazıt kütüphanesi müdürü İsmail Saib Efendinin arkada bıraktığı çok sevdiği kedilerini bir hanım himayesi altına almış.

Söylendiğine göre bu kedilerin yekûnu üç yüzü buluyormuş. Eğer Himayei Hayvanatın eline düşse idi, mutlaka üç yüz kedi insanî şekilde (!) itlâf edilmiş olacaktı.

Hayvanları himayenin bir misalini de, bundan birkaç yıl önce Babeaski'de görmüştüm. Bir demirci şiddetli kış dolayısiyle uçamıyan, uçtuktan sonra geri dönen leylekleri himayesine almış, kendi azığından arttırarak besliyordu. Geliri, ancak geçimini temin edecek kadardı.

— Ne yapalım, diyordu, biz de bakmasak ne olacak.. Allah ne verdiyse paylaşıp gidiyoruz işte..

Ve bu adam leylek meraklısı falan değildi. Sadece hayvanları acıdığı için onları himayesine almıştı.

Anadolunun her semtinde bu gibi sayısız hâdiselere rastlarsınız. Londra mecmualarında çıkan resimlerden birinde de geçen günler, kümesinden veya bahçesinden fırlamaya muvaffak olan bir ördek, yavruları ile caddeye düşünce polisin bütün vesaiti seferber ederek onları kurtarıncaya kadar nasıl çalıştığı görülmüştür.

* * *

Bu satırları yazmaktan maksadım, yukarıda birkaç satırla kaydettiğim İsmail Saib Efendinin kedileri hakkındaki havadisin iç sızlatan tarafını tebarüz ettirmektir. Bu kedilerin beslendiği mahallede oturanlardan bir kısmı belediyeye müracaat ederek:

— Yüzlerce kedi huzurumuzu kaçırıyor. Belediye vazifesini yapıp bunları itlâf etsin...

Kedileri himayesine alan bayan, haberi duyar duymaz:

— Katiyen böyle bir şey yoktur.. diye işi yatıştırmak istemiş ve hiç şüphesiz icabeden tedbirleri de almış..

Bir kedihane açılmasını ileri sürmek istediğim anlaşılmasın, İsmail Saib Efendi, kedilerine tahsis edilecek bir aidat da bırakmış. Eğer bir hayvanları himaye cemiyetinin mevcudiyetinden haberdar olsaydı, mutlaka bir miktar servetle kedilerini oraya vasiyet ederdi. Şu muhakkaktır, ki İstanbulda binlerce insan hayvanları himaye için elinden gelen yardımı esirgemez. En ihayet bu, biraz da medenî insanlığın vazifesidir.

N. A.

Askerlik İlânı

Fatih Askerlik Şubesinden:

336 doğumlularla bunlarla muameleye tâbi olanların yoklamaları 15 eylûl 940 tarihinde bitirilecektir.

Bu sebepten: A — Okurlarını halihazır tahsil vesikalariyle,

B — Son yoklaması yapılacak diğer eratın da sanat vesikalariyle beraber bu müddet zarfında (yani 15 eylûl 1940 akşamına kadar) şubeye müracaatla yoklamalarını yaptırmaları, aksi takdirde yoklama kaçağı kalacakları ilân olunur.

* * *

Beşiktaş Askerlik Şubesinden:

336 doğumlu ve bu doğumlularla muayeneye tâbi eratın son yoklamaları tek günlerde yapılacağı evvelce ilân edilmişti. Bu defa cumartesi ve pazar günlerinden mâda her gün saat 9 dan saat 13 e kadar yapılacağı ilân olunur.

BORSA

Ankara 3-9-940

ÇEKLER

1	Sterlin	5.24
100	Dolar	132.20
100	Frc.	—
100	Liret	—
100	İsviçre Frc.	29.605
100	Florin	—
100	Rayişmark	—
100	Belga	—
100	Drahmi	0.9975
100	Lava	1.6225
100	Çek Kronu	—
100	Peçeta	13.90
100	Zloti	—
100	Pengö	26.5325
100	Ley	0.625
100	Dinar	3.175
100	Yen	31.1375
100	İsveç Kronu	31.005
100	Ruble	—
Organi		19.45

Esham ve Tahvilât

Türk Ticaret Bankası nama 1.—

altın 20.50

Karısını öldüren köy muhtarı

Dünkü celsede namusunu temizlediğini söyledi

Kendisini köy muhtarı Halitle aldatan karısı Asiyeyi İstanbulda bir akrabasının evine kaçtıktan sonra öldüren, Yalovanın Kirazlı köyünden Ahmet Böcek'in muhakemesine dün ikinci ağır ceza da başlanılmıştır.

Katil suçunu itiraf etmiş ve karısını namusunu bir paralık ettiği için vurduğunu söylamiştir.

Neticede muhakeme şahitlerin çağırılması için başka bir güne bırakılmıştır.

Altın Fiyatı

Altın düşmekte devam etmektedir. Dün 2050 kuruş üzerinden muamele görmüştür.

Okuyucu Mektupları:

Parti Genel Sekreterliğinden rica

Dün imzası aşağıda yazılı okuyucularımızdan şu mektubu aldık:

"İstanbulda parti himayesinde açılan kız yüksek talebe yurduna kaydedilmek üzere uzak yerlerden getirdiğimiz kızlarımız yurdun muayyen talebesi dolduğu için kabul edilmiyor. Yurd kapısında yüksek lûtfunuzu bekliyoruz. Yurdun tevessüü ile kızlarımızın himayenizde mutmain olarak tahsillerinin teminini sonsuz ümit ve saygılarla bekleriz.

Lûtfi, Niyazi, Necip, Ragıp, Fehmi

Bir yaralama vakasının muhakemesine başlandı

Suçlu ne yaptığını bilmiyormuş!

Ali Osman adında bir genç birkaç ay evvel nişanlısı Türkân ile beraber Eyüpte gezinirken Mehmet adında bir sarhoş kıza lâf atmış, Ali Osman ne yaptığını, kendisine gelmesini söylediği zaman da bıçağını çekerek üstüne saldırmış, adamı birkaç yerinden yaralamıştır.

Bunun üzerine Ali Osman kaçmağa balamış, Mehmet bu sefer de arkasından birkaç el tabanca atmıştır. Fakat çıkan kurşunlardan birisi Münevver adında bir genç kadına isabetle kendisini ağır surette yaralamıştır.

Mehmedin dün asliye sekizinci cezada muhakemesine başlanmıştır. Şimdi çoktan ayılmış bulunan Mehmet her şeyi inkâr etmiş, sadece sarhoş olduğunu, ne yaptığını bilmediğini söylemiştir.

Neticede muhakeme, şahit celbi için başka bir güne talik olunmuştur.

Maarif Müdürlüğünde nakil ve tayinler

İstanbul maarif müdür muavinlerinden Muvaffak Uyanık Kayseri maarif müdürlüğüne, yerine ilk tedrisat müfettişlerinden İzzet Koçak maarif müdür muavinliğine, ihdas edilen dördüncü maarif müdür muavinliğine de Zonguldak maarif müdürü Şevki Erksan tayin edilmiştir.

Fantezi:

Havaların bozması tekin değil..

Eskiler garip şeylere inanırlardı.. Meselâ ayın yedinci gününün ve 13 rakamının uğursuz, kara kedinin tekinsiz olduğu, salı aünü başlanan işlerin sallandığı, yani sallantıda kaldığı, nihayetlenmediği, ayın son çarşambasında bir kademsizlik olduğu; pazartesi perşembeden maada günlerde çarşaf kaplanamıyacağı, geceleri tırnak kesilemiyeceği, bir kibrit ile üç kişinin sigara yakamıyacağı, iki kişinin aynı zamanda su içemiyeceği, bıçağın, sabunun bir elden diğer ele verilemiyeceği, makasın açık bırakılamıyacağı ve ilâhare gibi...

Bu batıl itikatlar bizlere de sirayet etmiş, hattâ bir çoklarımızı pençesine bile almıştır. Ancak, bugünkü yaşayış şartları, inanış şartlarını da değiştiriyor. 1939 - 1940 senelerini idrâk etmiş olan kimselerde eski inanışlar şimdi yerlerini "modern batıl itikatlara" terektmiştir. Tabir biraz garîptir, hattâ bazı kimseler "yanlış" tır diyebilirler, fakat hakikattir, doğrudur..

Çünkü eylül ayında bir şeamet, ilkbaharda felâket gören biz medenî insanlar yağmur mevsiminden selâmet bekleyen Habeşlere döndük..

İşte bunlar modern batıl itikatlar. Maamafih bu inanışlarda hiç isabet yok da değil.. Ben kendi hesabıma havalarla dünya hâdiseleri arasında bir münasebet buluyorum..

Geçen sene tabiat muntazam seyrini şaşırmış, mevsimler birbirine karışmış, yaz ortasında kış, kış ortasında yaz günleri geçirilmişti. O zaman tabiatin bu cilveleriyle dünya hâdisatının ne gibi münasebetlere malik olacağı kestirilememişti. Geçen sene de ağustos ayı içinde kara kışı andırır günler geçirmiştik.. O zaman zihinlerimizde sadece bir "acaba?' bükülmüştü. Bugün ise tecrübe görmüş bulunuyoruz, geçen sene ittiratsız giden havalardan sonra siyaset havası da birdenbire bozulmuş ve 1 eylülde şimalde patlak veren fırtına yavaş yavaş bütün Avrupayı sarmıştı..

İşte bunun için şimdi benim içime bir kurt düştü.. Eylülle beraber başlıyan şiddetli yağmuru, buz gibi esen lodos rüzgârını hiç de iyi bulmadım. "Batıl itikat" diyeceksiniz. Fakat ben havaların böyle mevsimsiz bozmasını hiç de tekin görmüyorum.. Bilhassa kara bulutların havalarda kümelendiği, Viyana konferansındaki anlaşamamazlıkların şimşekler çaktırdığı bir zamanda...

* * *

Taksitle ev

"Bir şirket kazançları ayda 40 lirayı geçmiyen vatandaşlara bedeli yirmi senede ödenmek üzere taksitle ev yapacaktır.."

Bu haberi gazetelerde okuyor ve çok dar imkânlarla geçinen İstanbulluların nihayet kiracılıktan kurtulacaklarını düşünerek seviniyoruz.

Dünkü gazetelerde de bu şirketin faaliyet plânını okuduk. Bilhassa şu kısım nazarı dikkatimi celbetti:

"Yapı kooperatifinin 4 bin liraya yaapcağı evin model ve arsasını ev yaptıran beğenecek ve bedelini yirmi senede ödeyecektir. Birinci sene iki yüz lira taksit ve iki yüz lira da faiz ve sigorta olmak üzere 400 lira ödenecektir. Seneler geçtikçe borçla beraber faiz miktarı da azalacaktır."

Garip değil mi? Aylık kazancı 40 lirayı geçmiyen vatandaş senede ev taksiti olarak 400 lira, yani ayda 33 liradan fazla bir para verecek...

Eğer bu iki karardan biri hatalı değilse mükemmel doğrusu.. Kazancı ev taksitine yatırıp yirmi sene açlığa tahammül etmek usulünü keşfedenler birer ev sahibi oldular demektir!

***

Hile ve zekâ

Keresteciler - Eyüp hattına işleyen otobüslerde hemen hiç kimseye bilet kesilmiyerek vergi kaçakçılığı yapılıyor. Bu işi patronlarla biletçilerin anlaşmış olarak yaptıkları muhakkak.. Zabıta da her halde haber almış olacak, çünkü birkaç gündür yolda resmî elbiseli seyri sefer memurları görüyorum..

Fakat otobüsçüler seyri sefer memurlarını atlatmanın yolunu bulmuşlardır. Her otobüs şoförü karşılaştığı diğer otobüs şoförüne direksiyon üzerinden el kaldırmak, tek fener yakmak veya iki kere klâkson çalmak suretiyle yolda kontrol bulunduğunu haber vermektedir. Ayrıca otobüsçüler tarafından tayin olunan iki kişi seyri sefer memurlarını yüzer metre açıktan her iki istikamette takip etmekte ve gelen otobüslere kontrolün bulunduğu noktayı bildirmektedirler..

Diyelim ki bunlar menfi yolda işleyen zekâ mahsulü hileler...

Fakat buna karşı, her gün başka semtlerden getirilecek iki sivli memuru yolcu imiş gibi bu otobüslerde seyahat ettirip işi biran evvel halledemiyenlere ne demeli?

***

Yağmur yağdı da gördük

Mevsimsiz yağan şiddetli yağmura hakikaten hazırlıksız olduğumuz meydana çıktı. Bunun bir çok misallerini gözlerimizle gördük. Daha eski ağustos çıkmamışken yağmur beklemiyen şık bayanlar incecik elbiseleri, burnu, arkadsı açık iskarpinleriyle yolda yağmura yakalandılar, incecik elbiseleri narin vücutlarına yapışıp bütün hatlarını meydana koydu, takunya bozması iskarpinlerinin açık burunlarından içeri-

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Küçük Hikâye:

Kemahlı değirmenci

(Dünkü hikâyeden devam)

Gece benimle beraber kırbaç yiyen bütün çocukları etrafıma topladım. Değirmeni ateşe vermek için onları teşvik ettim. Değirmenci, yanımdan alıp götürdüğü iki çingene karısı ile içeride yatıyordu; başma hiç bir felâket gelmiyeceğinden emindi. Daha sonra kayışın bir kaza neticesi koptuğu da anlaşılmıştı. Fakat teklifime hiç biri yanaşmadı. Belliydi ki değirmenciden Allah gibi çekiniyorlar; eğer buğdaylarını bir aksilik ederek öğütmiyecek olursa mahvolacaklarını sanıyorlardı.

Divrikli bir saniye durdu. Uzun seneler hapisanede kalmış mahkûmların dili ile konuşuyordu; ve kelimelerini kafası değil ıstırabı imal ediyordu:

— Bizim değirmenler hakikaten tuhaf şeylerdir beyim; dedi. Su kenarlarında serin ve gölgeli yerlerdir ama en azı biribirinden altı saat ötededirler. Eğer bir değirmenci ile bozuşup kavga etmişseniz ikinci bir altı saat daha göze almaya mecbursunuz. Yok, her şeye rağmen değirmencinin avurt zavurtuna tahammül edecekseniz o da başka... Bu yüzden olacak ki ertesi yıl buğdayları aynı değirmene taşımak mecburiyetinde kalmıştım.

Divrikten yola çıktığım zaman kendi kendime değirmenciyi unutmak istedim. "Adam sen de!" diyordum; "işin mi yok be Hasip! bir altı saat daha gidiver işte!" doğru... Bir altı saat daha pek fazla sayılmaz ama, değirmeni buluncaya kadar güneşten bir hasta olmadığınız kalır. Geceleyin ise yola çıkmak tehlikelidir doğrusu... Canmızı dişlerinize alırsanız, belki...

Dediğim gibi, iki misli yolu göze aldığım bir dakika Kemahlı değirmenciyi hatırladım. Zaten bir yıldır başımı Kemahlının gözlerinden ayıramamıştım ki... Bütün gün ve garip bir inatla, gözlerinin birisindeki mor benek üzerime konmuş bir at sineği gibi beni takip ediyordu. Daha sonra değirmene ilk ayak bastığım saniye, buğday çuvalları arasında göz göze geldiğimiz zaman, beyaz bir mehtap, iki çingene karısını zorla yanımdan koparıp aldığı dakikalar; meydanlıkta çırçıplak kırbaçla yediğim dayak... Hemen hepsi kafamın içindeydi. Bende ben değil, gözlerinde bütün hareketlerini tanzim eden mor ve sabit leke ile Kemahlı değirmenci yaşıyordu.

İster istemez yolumu ona doğru çevirdim: Belki diyordum; bu mor leke oradan kayboluvermiştir; belki değirmenci değişmiştir; belki satıp savarak oradan kaybolmuş olsa...

Uzun lâfın kısası beyim: Düşündüklerimin hilâfına değirmenciyi yine orada buldum. Değirmenin önünde öğle yemeğini yiyordu. Ayaklarının altında bir kaç tavuk dolaşıyor; başucundaki yapraklardan yere güneş parçaları düşüyordu!

— Merhaba arkadaş, dedim, geçen senedenberi nasılsın bakalım?

Başını çevirdi; beni tanımadı mı?.. Belki!.. Fakat kılını bile kımıldatmadı. Sadece tam sağ gözüne isabet eden bir ışık parçası altında sinirime dokunarak değirmenciye karşı beni hareket getiren şeyin gaga bir burun değil, tâ gözlerinin içerisi olduğunu tekrar anlamıştım. Yahut, o mor beneğin bulunduğu sağ gözü idi. Hattâ değirmenciden sebepsiz yere dayak bile yememiş olsaydım, bütün hareketlerine bir domuzun ağır soğukluğunu veren o mor lekeye yine tahammül edemiyecektim. Bir saniye, gözlerimi kapamaktan kendimi alamadım. Belki, ikinci bir açılışında değirmencinin dudaklarında belirecek bir tebessüm onu gözlerimden silip götürebilirdi. Yahut, bu saniyenin uzunluğunda ona alışmış olabilirdim; ve benim için gözlerindeki mor lekenin bir itiyattan farkı kalmazdı. Ne gezer, bilâkis onu gördüğümden de daha çok değirmenci ile beni konuşmaktan meneder bulmuştum.

Gece, değirmenin kenarında buğday çuvalları üzerine başımı koyup uyumak istediğim sıralar hep onu düşünüyordum. Değirmencinin vücudu gözlerimden silinerek, karanlıkta bir kedi gözünden farkı olmıyan bir kımıldama ile, tek gözü gözlerimin önüne geliyor ve o kadar hain bir etvarla bakıyordu ki, değirmen çuvallarını sırtladığım gibi başımı alıp gitmek istiyordum. Bir aralık yattığım yerde değirmen sesinin kesildiğini duyar gibi oldum. Değirmenci nerede ise bir taraftan fırlayıp çıkacak, gelişini haber veren ayak seslerinden bile evvel, omuzlarında bir tüfek, yahut elinde bir kırbaçla gözükecek ve rastgele, değirmen civarında karşısına kim çıkarsa, meşin kamçısile indirecek, yahut, elbiselerini tırnaklarile yırtıp çırçıplak dövmeye başlıyacaktı. Kendi kendime bunları bir dakika içinde düşündüm; birdenbire fırlamıştım; değirmenciyi karşımda bulmadan çok daha evvel ben karşısına çıkmak istiyordum. Değirmenin kapısı kapalıydı. Fakat ister yaz ister kış olsun onu kilitlemediğini bilirdim. Hattâ en karlı ve kurtların değirmeni basmak değirmenciden öç almak için aralarında toplanıp konuştukları zaman bile yine kilitlemezdi. Nitekim bir sene evvel yanımdan iki çingene karısını alıp ta odasına götürdüğü zaman da kilitlememişti. Niçin kilitlesin?.. Değirmencinin ne kurt, ne de insan, hiç birinden korkusu yoktu ki!...

Değirmen kapsına kadar önümde hiç bir şeye tesadüf etmeyince kendi kendime biraz ihtiyatlı olmayı tavsiye ederek kapıyı hafif bir rüzgâr temasından da daha yavaşça ittim. Değirmenci, karşıda, kendisi için yaptığı tahta bir sedirde arkaüstü yatıyor; değirmen, dışarıda aynı uğultularla işliyordu.

Kemaha ilk geleceğim zamanlar değirmencinin uyumak itiyadı pek olmadığını, eğer saat iki ile altı arasında kendinden şöyle bir geçecek olsa bile, gözlerinin daima açık kaldığını söylemişlerdi. Daha doğrusu mor lekenin bulunduğu sağ gözü kapanmaz, daima açık dururdu.

O gece değirmenin içerisinden nasıl yürüdüğünmü şimdi hatırlamıyorum. Bir çok hareketlerimizin çıkardığı sesler kulaklarımızda daima yaşadıkları halde, değirmencinin odasında yürüdüğüm dakikalar yaşanılmamış bir hayata ne kadar benziyor? Fakat değirmenciden, "Topuzlu devler" masalındaki dev gibi uyumasına rağmen hiç korkmuyordum; ve bütün bu sıralarda değirmen işliyordu; değirmencinin uyanmak ihtimali yoktu.

Yavaş yavaş ta yanına kadar yaklaştım; üstüne doğru ağır bir gölge kadar yakın iğildim. Elbiselerimi soyarak ve yaylâdan gelen iki çingene karısını gözlerimin önünde odasına kapadıktan sonra beni çırçıplak dövdüğü gece gözlerinde tesadüf ettiğim mor leke oradaydı. İmkânı yok bu mor lekeyi oradan çıkarıp atmadıkça rahat edemiyecek, değirmencinin yeni bir hilesine mani olamıyacaktım. Buna imkân olmadığını anladığım saniye, onu uyandırmakla uyandırmamak arasında müteredditduruyordum ki nasıl oldu bilmiyorum; tahta sedirin yanına bırakılmış bir iskemleye ayağım çarptı; ve aynı saniyeler değirmenci öteki gözünü açmış bulunuyordu. Mor leke, oraya bir ışık damlası bırakılmış gibi birdenbire daha aydınlık görünüverdi; artık onu elime geçirmiştim. Dizlerimle değirmenciyi tahta sedirin üzerine ve midesine doğru vurarak oturttum; elimdeki ince bıçak bir göz ameliyesi yapıyormuş gibi maharetle işliyor; değirmencinin hain tabiatını imal eden mor leke bir daha görünmemek üzere kayboluyordu. Yalnız, onu belki de bu halile bırakacağım bir sıra, duvarda asılmış tüfeğini fırlayıp kapmak üzereydi ki, daha evvel davrandım; değirmenin gürültüsünde silâh sesi duyulmadı bile!...

Ne dersiniz beyim? Ağları artık denize atalım mı?.. İsterseniz küreklere siz geçin!.

— Hayır, ben rahatım Divrikli; yalnız oltaları unutma!..

O gün ikimiz de bir hayli iskorpit avladık.

KENAN HULÛSİ

VAKIT

Gazetede çıkan bütün yazı ve resimlerin hukuku mahfuzdur

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında	
Aylık	95	155	Kr.
3 aylık	260	425	»
6 aylık	475	820	»
1 yıllık	900	1600	»

Tarifeden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde VAKIT'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 Krş.

İLAN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının santim - satırı sondan itibaren ilân sayfalarında 40, iç sayfalarda 50 kuruş, dördüncü sayfada 1; ikinci ve üçüncüde 2; birincide 4; başlık yanı kesmece 7 liradır.

Büyük; çok devamlı, klişeli, renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirmeler yapılır. Resmî ilânların santim satırı 40 kuruştur.

Ticarî Mahiyette Olmıyan Küçük İlânlar

Bir defa 30; iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası bedavadır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Vakıt hem doğrudan doğruya kendi idare yerinde, hem Ankara caddesinde Orhanbey hanında KEMALEDDİN İREN ilân Bürosu eliyle ilân kabul eder. (Büronun telefonu: 20335).

Fransızca ders

Orta mektep ve liselerde ikmale kalanlara ve Fransızcasını ilerletmek isteyenlere müsait şeraitle fransızca ders verilir.

Arzu edenler Vakıt matbaasında "Fransızca Öğretmeni" ismine şifahen veya tahriren müracaat edebilirler.

Meclis-i Meb'usân 1293 — 1877

Hakkı Tarık Us

İlk Devrenin müzakereleri :

400 büyük sahifelik bir kitab.

Her kitabcıda bulunur

Çocuk Hekimi

Ahmet Akkoyunlu

Taksim, Talimhane Palas No. 4

Pazardan maada hergün saat 15 ten sonra. Telefon 40127

ye hücum eden sulardan, pisliklerden, pedikürlü parmakları çamura bulandı.

"Daha pardesü giyecek mevsim değil!.." diyenler, dükkânlarda, kahvelerde yağmurun geçmesine dua ettiler.. "İhtiyatlı olalım!" diye düşünüp pardesü giyenler bunaltıcı lodostan terler döktüler.. Bazı açık gözler sanki mal alacakmış gibi dükkânlara girip uzun uzun pazarlık etmek suretile yağmuru atlattılar..

Böyle şiddetli bir yağmur beklemeyip yüzüne sabit makyaj yapmıyan bazı bayanların halleri bir facia oldu.. Şemsiye satan Yahudiler bu fırsattan istifade ile biraz iş yaptıkları için sevindiler.. Yağmurdan kaçabilen kurtuldu, kaçamıyan sırsıklam oldu...

İstanbul halkı bu yağmura hazırlıksızdı.. Fakat biz bazı idarelerin de yağmura hazırlıksız olduğunu gördük:

Meselâ yeni asfalt dökülen Sirkeci garı önündeki meydanın — yağmur ihtimali düşünülmediğinden olacak — tesviyesi iyi yapılmadığı ve garın önüne tesadüf eden kısma bir ıskara konulmadığından buraya sular birikti.. "Asfalttan yürüyorum, çamura batmam!" diye düşünenler burada küçük bir gölü geçmeye mecbur oldular...

Sonra vagonlar da kış için hazırlanmamıştı. Yeşilköyden gelen bir arkadaş 532 numaralı vagonda ıslanmamak için şemsiye açtığını söyledi.

M. A.

Sahibi: *ASIM US*

Basıldığı yer: *VAKIT Matbaası*

Umum neşriyatı idare eden: *Refik Ahmet Sevengil*

YUCA ÜLKÜ (İstanbul) ve ÜLKÜ (Uşak) Liseleri

Kayıtlara başlanmıştır, İstiyenlere mufassal tarifname gönderilir.

(Uşak'taki ÜLKÜ Lisesinin Orta kısmı yoktur.

Canta

Herkes bilhassa çocuklar tarafından alınması gayet kolay müessir bir müstahzardır.

Barsak Solucanlarına

karşı gayet tesirlidir. Barsak solucanlarının büyüklerde ve Küçüklerde sebeb olacağı tehlikeler göz önüne alınarak solucan hastalıklarında bunu kullanmaları faydalıdır.

Hekimlerimize ve halkımıza tavsiye edilen bu müstahzar her eczanede bulunur.

Kutusu 20 kuruştur.

Sıhhat Vekâletinin müsaadesiyle satılır. Reçete ile satılır.

İstiklâl Lisesi

MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarına yatılı veya yatısız kız ve erkek talebe kaydına başlanmıştır.

2 — Eski Talebe Eylül'ün On beşinci gününe kadar gerek mektupla, gerek mektebe başvurarak kaydını yenilemelidir. Eski Talebenin Eylülün On beşinden sonra yapacakları müracaat kabul edilmiyecektir.

3 — İstiyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (1685) lira olan 10 adet Manyetolu masa, 4 adet manyetolu duvar telefonu ile 14 adet Manyetolu portatif telefon (25.9.1940) Çarşamba günü saat (11) on birde Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (126) lira (38) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

(8141)

Heybeliada Deniz Harp Okulu ve Lisesi Komutanlığından :

1 — Bu yıl Deniz Lisesi birinci sınıfa girmeğe istekli okurların müsabaka sınavlarına 5 Eylül 940 Perşembe günü sabah saat dokuzda başlanacaktır.

2 — Sınavlar Fen bilgisi "Fizik kimya„ matematik ve Türkçeden yapılacaktır.

3 — Sınava girecek okurların köprüden sabah saat 7,25 de hareket eden vapurla yanlarında siyah mürekkepli kalem ve tersim malzemesi olduğu halde okula gelmeleri. Sınav başladıktan sonra müracaat eden okurların sınava sokulmıyacağı alâkadarlara ilân olunur. (7620)

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cümhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmi Gazete)

Sermayesi : 10.000.000 İngiliz Lirası

İhtiyat akçesi : 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSİLYA ve NİS'de

LONDRA ve MANÇESTER'de

MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, IRAK, FİLİSTİN ve MAVERAYI ERDÜN'de

Merkez ve Şubeleri

YUGOSLAVYA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı

Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı

Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.

Borsa emirleri.

Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans

Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek eminiyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

İstanbul Asliye Dördüncü Ticaret Mahkemesinden :

Devlet D. Y. işletmesine mensup ve Sadettin Özdenizin süvarisi bulunduğu Kadıköy vapuru 15/8/940 T. de 35 No.lı seferi yaparken Sarayburnundan içeriye girdiğinde liman kavanini mucibince ağır yolla seyrederken Sirkeci şamandıraları yakininde sancak tarafından Liman işletmesine ait 16 No.lı motör yedeğinde bulunan iki mavnanın sonuncusu sancak kıç omuzluğu istikametinden geminin başına çarpmış ve hasara uğrayarak su alıp batmıştır.

Deniz Ticaret Kanununun 1065 inci maddesi mucibince deniz raporu verilmesi için mahkemeye müracaat edildiğinden hâdise ile alâkalı ve kazadan zararlı herkesin şahit dinleme günü olan 5/9/940 ve mahkeme günü olan 6/9/940 saat 14 de İstanbul asliye dördüncü ticaret mahkemesinde hazır bulunmaları ilân olunur. (8124)

KAYIPLAR

Devlet Demiryolları matbaasından aldığım 19743 numaralı sicil hüviyet vesikasını kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Mücellit S. II işçi Muttalip Tezel

(33321)

* * *

31.8.1940 Cumartesi sabahı ceketim le beraber şoför hüviyetlerim zayi olmuştur. Yaptığım araştırmalarda bulunmamıştır. Yenilerini çıkaracağımdan eskilerinin hükümleri olmadığından ilân ederim.

7574 Sicil No.lı şoför Vasil oğlu Simo

(33316)

* * *

3.11.939 tarihli fen fakültesinden aldığım hüviyet cüzdanımı kaybettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin değeri yoktur.

Şerif Zühtü Ulgan

(33310)

* * *

18.8.940 günü içinde askerlik tezkerem yazılı olan nüfus cüzdanımı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Şişli Mecidiyeköy Karkuyuları Mehmet Ali oğlu Tahsin.

(33311)

* * *

İstanbul Erkek öğretmen okulundan 937 - 938 senesinde aldığım şahadetnamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Polatlı - Samutlu oğ. Sıddık Memiş

(33920)

Fatih Sulh İcrasından:

940/758

Adet	CİNSİ
2	Konsol maa ayna
3	Kadife yüzlü kanape koltuk.
1	Bakır tepsi
6	Fanus ve resimlik.
2	Altı metre muşamba
1	Gardirop
12	Tahta sandalye
7	Mermer masa

Bir deyinden dolayı haczedilip paraya çevrilmesine karar verilen yukarda yazılı emval 6/9/940 Cuma günü saat 13,50 de ve kıymeti muhammeyi bulmadığı takdirde ikinci arttırma 10/9/940 tarihine müsadif Salı günü saat 10,50 de ve her iki arttırma Veznecilerde tramvay caddesinde 88 No.lı Darüttalim kıraathanesinin üst katında bilmüzayede satılacağı ilân olunur

(33318)

Toptan yaş meyva ve sebze fiyatları

3.9.940 Salı günü İstanbul belediyesi merkez hâlinde toptan satılan orta derece yaş meyva ve sebze fiyatları,

CİNSİ	Kuruş
Bamya	12
Domates kız	2.50
Domates sırık	5
Sakızkabağı	10
Patates	7
Soğan	3,50
Fasulye çalı	17
Fasulye Ayşekadın	12
Fasulye Yeşil	10
Fasulye Barbunya kırmızı	16
Büber dolmalık	6
Büber sivri	8
Sarmısak	25
Patlıcan baş	4
Patlıcan orta	2.50
Patlıcan ufak	1.25
Patlıcan Bostan	8
Asmakabağı 8	8
Hıyar	1.25
Mısır	1
Yeşil Salata 100	105
Maydanoz	—.50
Dereotu	2
Nane	—.50
Havuç	2.50
Pancar	2
Üzüm Çavuş	15
Üzüm Balbal	9
Üzüm Razaki	12
Üzüm Çekirdeksiz	10
Elma Amasya (Ereğli)	15
Armut Yabani	7
Şeftali	15
Ayva	8
Nar	5
Kestane	13
Muz yerli	60
Limon Ecnebi 490	750
Karpuz Yenidünya baş	8
Karpuz yenidünya orta	5
Karpuz eYnidünya ufak	1
Karpuz Alaca baş	8
Karpuz Alaca orta	5
Karpuz Alaca ufak	1.50
Kavun Kırkağaç baş	10
Kavun Kırkağaç orta	6
Kavun Kırkağaç ufak	2
Kavun Hasanbey baş	8
Kavun Hasanbey orta	5
Kavun Hasanbey ufak	2

EN SON GÜZELLİK TEDBİRLERİ!

HAVALANDIRILMIŞ YENİ PUDRA

1 On cazip renk...hepsi de Parisin son modası. Kutunun ortasındaki delikten görebilirsiniz.

2 Evvelce mümkün olduğu tasavvur edilemiyen daha hafif daha ince bir pudra: (havalandırılmış) : dır.

3 Yeni ve nefis koku adeta Fransanın Midi havalesindeki çiçekleri koklamış hissini bulacaksınız.

4 Bütün gün sabit durur çünki "Krema köpüğü" ile karıştırılmıştır.

5 Güzel "Finimat" rüzgâr ve yagmurdan veya terlemeden kattiyen mütesir olmaz.

6 Büyük modelde yeni ve cazip kutu.

Satın almazdan evvel HAKİKİ RENGİNİ GÖREBİLİRSİNİZ

Kutunun ortasındaki delikten bakınız.

EMSALSIZ GÜZELLİKTE BİRİNCİ

Leylî Erkek **Yeni Kolej** Neharî Kız

İLK - ORTA - LİSE

Taksimde Sıraservilerde: Yeni açıldı

Müdürü: Eski Şişli Terakki Direktörü M. Ali Haşmet Kırca

Hususiyetleri: YABANCI DİLLER ÖĞRETİMİNE geniş mikyas ehemmiyet vermek, sınıflarını az mevcutla teşkil ederek talebesinin çalışma ve inkişafı, sıhhat ve inzibatı ile yakından alâkadar olmaktır. Mektebin denize nâzır kaloriferli teneffüshane ve jimnastikhanesi vardır. Her gün saat (9 ile 18) arasında talebe kayıt ve kabul olunur Tel: 41159

Türkiye Cumhuriyeti

Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

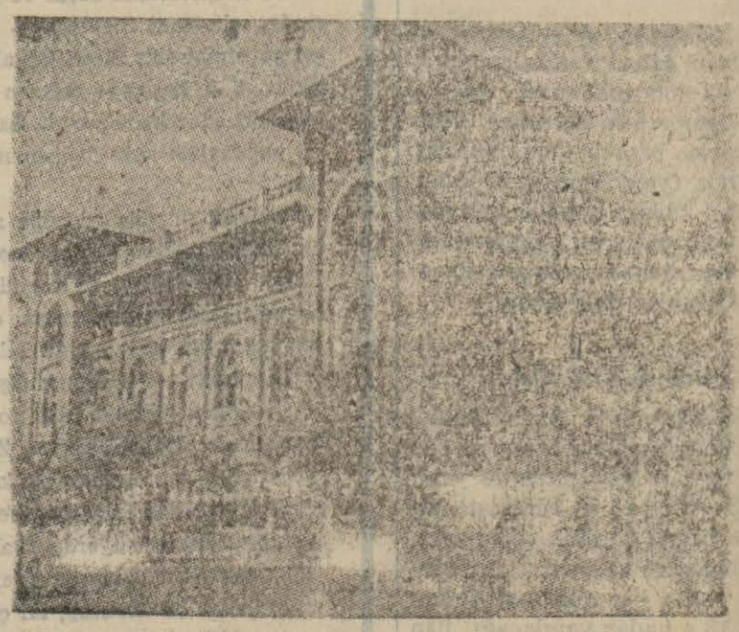

Para biriktirenlere 28,800 Lira İkramiye Veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	»	500	»	2.000	»
4	»	250	»	1.000	»
40	»	100	»	4.000	»
100	»	50	»	5.000	»
120	»	40	»	4.800	»
160	»	20	»	3.200	»

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir. Kur'alar senede 4 defa: 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

KİRALIK ARSA

Semti	Mahallesi	sokağı	No.	Cinsi	Kirası Lira
K. paşa	G. H. paşa	Kayık İskelesi	41 No.dan müfrez 600 m. arsa		55

Yukarda yazılı 600 metre murabbaı arsa 31/5/941 gününe kadar kiraya verilecektir. İhalesi 9.9.940 Pazartesi günü saat (14) de yapılacağından isteklilerin % 7,5 pey akçeleriyle birlikte Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğü Akarlar kalemine müracaatları. (8002)